

სს. ბიტივი ბანკი
ფინანსური ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს ინფორმაციას ენაზე გამოცემული ორიგინალის
თარგმანს

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შინაანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგება-ზარალის ანგარიშგება 2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....3
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 4
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....5

შინაანსური ანგარიშგების თანდაართული შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....7
2. შედგენის საფუძველი.....7
2. შედგენის საფუძველი (ბაბრქელება).....8
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....25
5. ფული და ფულადი ეკვივალენტები.....26
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 26
7. კლიენტებსზე გაცემული სესხები 26
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 30
9. ძირითადი საშუალებები 31
10. არამატერიალური აქტივები.....33
11. ბალანსაღები 34
12. სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი 36
13. საინვესტიციო ქონება.....36
14. გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლოტილი აქტივები 37
15. სხვა აქტივები და ვალდებულებები 37
16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე 38
17. ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე 39
18. აქციონერთაგან მიღებული სესხები.....39
19. აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი 40
20. კაპიტალი 40
21. პირობითი ვალდებულებები 40
22. წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი.....43
23. სხვა შემოსავალი 43
24. სხვა საოკერაციო ხარჯები.....44
25. რისკების მართვა.....44
26. შინაანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....56
27. შინაანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 58
28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....59
29. კაპიტალის აღეკვბურობა.....61
30. ანგარიშგების კვირიოდის შემდგომი მოვლენები 62

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს. ბითივი ბანკის აქციონერებსა და ღირებულებების საბჭოს - ჩვენ ჩავატარეთ სს. ბითივი ბანკის ("ბანკი") თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, აბრეშვი მობეზა-ზარალის, სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას ამავდროულად დასრულებული წლისათვის, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ხელმძღვანელების პასუხისმგებლება ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელება პასუხისმგებელია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებასა და სამართლიან წარდგენას. ასევე პასუხისმგებელია მოიცავს: უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობების გარეშე შედგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენის მიზნით, შიდა კონტროლის მქონე მხარის შემუშავებას, დანერგვასა და განხორციელებას; შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასა და გამოყენებას და ისეთი სააღრიცხვო შეფასებების შემუშავებას, რომლებიც მისაღებია კონკრეტული ვითარებისთვის.

აუდიტორის პასუხისმგებლება

ჩვენ ვაღვსენებ ვართ, ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტის საფუძველზე გამოვითქვამთ მოსაზრება აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტები მოითხოვს ეთიკური ნორმების დაცვას, აბრეშვი, აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გარანტია, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს მნიშვნელოვან უზუსტობას.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების ჩატარებას, რომლებიც გამოიყენება მტკიცებულების მოპოვებაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი თანხებისა და მონაცემების თაობაზე. შერჩეული მეთოდები დამოკიდებულია აუდიტორთა მოსაზრებაზე, მათ შორის, არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასების თაობაზე, მიუხედავად იმისა, მსგავსი უზუსტობა უნებლიე იქნება დაშვებული თუ განზრახ. იმისათვის, რომ შეიმუშაოს ვითარებისა და გარემოების შესატყვისი პროცედურები, რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის არსებულ სისტემებს, რომლებიც ძნელად შესაბამის პირობებს ორგანიზაციის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აღნიშნულს მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობაზე. აუდიტი ასევე მოიცავს ხელმძღვანელების მიერ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკის და სააღრიცხვო შეფასებების სისწორისა და მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოკრძალებული რწმუნება საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლავს აუდიტორული დასკვნისათვის.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს სს. ბითივი ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

დასკვნაზე კვალიფიკაციის გაცემის გარეშე, ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების 27-ე შენიშვნაზე, რომელიც ასახავს ერთი წლის ჯრილში ბანკის უარყოფითი ლიკვიდურობის მაჩვენებელს 44,356 ათასი ლარის, ხოლო მთლიანობაში 725 ათასი ლარის ოდენობით. ეს გარემოება, აქციონერის დახმარებაზე მნიშვნელოვან დამოკიდებულებასთან ერთად, როგორც ეს აღნიშნულია 28-ე შენიშვნაში, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რომელიც დაკავშირებულია იმ მოვლენებსა და პირობებთან, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვნად ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი, ბანკბროსი საჭიროება როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმო.

ჩვენ ასევე ვამახვილებთ ყურადღებას ფინანსური ანგარიშგების 28-ე შენიშვნაზე, რომელიც განმარტავს ბანკის საფინანსო საჭიროების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას დაკავშირებულ მხარეებთან.

finansuri mdgomareobis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembriT mdgomareobiT
(aTasi lari)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
აქტივები				
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	5	16,637	18,002	25,988
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	2,579	2,707	17,918
კლიენტებსზე გაცემული სესხები	7	82,427	105,055	112,228
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	8			
- გასაყიდად არსებული		40	40	40
- დაფარვის ვალდებულებების ფლოგილი		-	3,472	8,190
გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლოგილი აქტივები	14	8,338	725	578
ძირითადი საშუალებები	9	23,999	20,232	8,518
არამატერიალური აქტივები	10	703	742	153
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახალი		198	518	-
საინვესტიციო ქონება	13	2,194	1,337	-
სხვა აქტივები	15	2,986	2,707	3,236
სულ აქტივები		140,101	155,537	176,849
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	16	6	6,706	1,369
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	17	58,321	60,710	111,762
ვალდებულებები აქციონერთა წინაშე	18	41,530	43,226	24,861
მიმდინარე მოგების გადასახალი		-	-	346
გადავადებული მოგების გადასახალი	11	1,132	1,599	311
სხვა ვალდებულებები	15	494	213	250
აქციონერთაგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	19	2,551	2,501	2,387
სულ ვალდებულებები		104,034	114,955	141,286
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	20	30,000	30,000	30,000
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		5,500	5,076	436
გაუნაწილებელი მოგება		567	5,506	5,127
სულ კაპიტალი		36,067	40,582	35,563
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		140,101	155,537	176,849

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად განკის მმართველთა საბჭოს სახელით:

კაირატ კენჭებანერი

გენერალური დირექტორი

რუსუღან მდინარაძე

მთავარი ბუღალტერი

13 მაისი 2010

თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე შინაგანური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

mogeba-zaralis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembris mdgomareobiT
(aTasi lari)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		20,733	22,068
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		188	1,881
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		28	567
		20,949	24,516
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები აქციონერთა წინაშე		(5,326)	(3,337)
ვალდებულებები მუდმივმოქმედ წინაშე		(4,536)	(3,846)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(473)	(624)
აქციონერთაგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი		(226)	(229)
		(10,561)	(8,036)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		10,388	16,480
სესხის გაუფასურების დანარიცხი	7	(5,523)	(10,796)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების დანარიცხის გათვალისწინებით		4,865	5,684
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	22	1,542	2,723
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან:			
- სავაჭრო ოპერაციებიდან		1,127	1,894
- საკუროსო სხვაობებიდან		(191)	152
სხვა შემოსავალი	23	768	1,000
		3,246	5,769
არასაპროცენტო შემოსავალი			
სახელფასო ხარჯი		(5,672)	(4,901)
ცვლითა და ამორტიზაცია	9, 10	(1,301)	(892)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	24	(4,778)	(4,776)
ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		(396)	-
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	12	(1,478)	(48)
		(13,625)	(10,617)
არასაპროცენტო ხარჯი			
მოგება მოგების გადასახადის დაბეგრამდე		(5,514)	836
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	11	491	(467)
წლის (ზარალი) მოგება		(5,023)	369

თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე შინაინსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

sruli Semosavlis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembris mdgomareobiT
(aTasi lari)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
წლის (ზარალი) მოგება		(5,023)	369
სხვა სრული შემოსავალი			
შენიშვნის გადაწვევა	9	598	5,471
შენიშვნის გადაწვევასთან დაკავშირებული საშემოსავლო გადასახადი	11	(90)	(821)
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა		508	4,650
წლის სრული (ზარალი) შემოსავალი		(4,515)	5,019

*თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე შინაინსური ანგარიშგების
 განუყოფელ ნაწილს*

kapitalSi cvlilebebis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembris mdgomareobiT
 (aTasi lari)

	<i>ბანკის ამცირებებისათვის ბანკშეთვნილი</i>			
	<i>ძირითადი საშუალებებ</i>			<i>სულ</i>
	<i>საწესდებო კაპიტალი</i>	<i>ის</i>		
		<i>ბალანსების რეზერვი</i>	<i>ბანკში მომდებელი გაუნაწილ გაუნაწილ გაუნაწილ</i>	
2007 წლის 31 დეკემბერი	30,000	436	5,127	35,563
წლის სრული შემოსავალი		4,650	369	5,019
ბალანსების რეზერვის ცვლილება		(10)	10	-
2008 წლის 31 დეკემბერი	30,000	5,076	5,506	40,582
წლის სრული (ზარალი) შემოსავალი		508	(5,023)	(4,515)
ბალანსების რეზერვის ცვლილება		(84)	84	-
2009 წლის 31 დეკემბერი	30,000	5,500	567	36,067

*თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე შინაგანური ანგარიშგების
 განუყოფელ ნაწილს*

fuladi nakadebis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembris mdgomareobiT
(aTasi lari)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		19,257	23,228
გადახდილი პროცენტი		(9,473)	(7,661)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		1,766	3,027
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო		(307)	(325)
უცხოურ ვალუტაში სავაჭრო ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალი		1,127	1,894
სხვა შემოსავალი		768	412
პერსონალზე გავიწევი ხარჯი		(5,352)	(4,901)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(5,004)	(4,778)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		2,782	10,896
<i>საოპერაციო აქტივების წიმიდან (ზრდა) კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		261	15,924
კლიენტებზე გაცემული სესხები		10,363	1,538
სხვა აქტივები		(1,960)	(1,252)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წიმიდან ზრდა (კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(6,704)	5,303
ვალდებულებები მმანაბრეთა წინაშე		(4,977)	(52,891)
სხვა ვალდებულებები		107	(394)
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობაში მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(128)	(20,876)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	(518)
წმინდა ფულადი სახსრები გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობაში		(128)	(21,394)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	(18,817)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		3,472	23,535
პირითადი საშუალებების შესყიდვა		(3,255)	(6,791)
პირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		39	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან (გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობაში)		256	(2,073)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
აქციონერობიდან მიღებული სესხები		(1,353)	15,031
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან (გამოყენებული საფინანსო საქმიანობაში)		(1,353)	15,031
საკურსო სხვაობების ეფექტი ფულსა და ფულად ეკვივალენტებზე		(140)	450
ფული და ფულადი ეკვივალენტების წმინდა კლება		(1,365)	(7,986)
ფული და ფულადი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	5	18,002	25,988
ფული და ფულადი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	16,637	18,002

---

fuladi nakadebis angariSgeba
2009 wlis 31 dekembris mdgomareobiT
(*aTasi lari*)

*თანდავითული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე შიგნითური ანგარიშგების
განუყოფელ ნაწილს*

(aTas larSi)

1. პირითადი საქმიანობა

სს. ბითივი ბანკი (“ბანკი”) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც ჩამოყალიბდა 2000 წლის 27 იანვარს ორი ძირითადი ბანკის გაერთიანების შედეგად: სს. ექსპორტ-იმპორტ ბანკი და სს. დისკანტო ბანკი. ბანკი რეგისტრირებულია 2000 წლის 31 იანვარს თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონულ სასამართლოში სარეგისტრაციო ნომრით 2/5-98 და სახელწოდებით სს. სილქ როულ ბანკი.

2003 წლის 30 მაისს ბანკმა შეიძინა სს. ეა ბანკის აქტივები და ვალდებულებები.

2005 წლის 23 სექტემბერს, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების (ნომერი 2/5-98) შესაბამისად, ბანკის აქციონერები შეიცვალნენ, ბანკსაც შეეცვალა სახელი და ეწოდა სს. ბტა სილქ როულ ბანკი, ხოლო 2008 წლის 8 მაისს, მსხვილ გადასხდელთა ინსპექციის № 176-რ ბრძანების შესაბამისად, ბანკის შეეცვალა სახელი და ეწოდა სს. ბითივი ბანკი.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს სათაო ოფისი და ექვსი სერვის ცენტრი თბილისში, ერთი სერვის ცენტრი ფოთში და ერთი ფილიალი ბათუმში (2008: სათაო ოფისი და ოთხი სერვის ცენტრი თბილისში, ერთი სერვის ცენტრი ფოთში და ერთი ფილიალი ბათუმში).

ბანკი იღებს დეპოზიტებს მოსახლეობისგან და ბანკებს კრედიტს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს სავალუტო ბანკებით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს საბანკო მომსახურებას. ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, საარბრუკენის მოედანი 2 (2008: წერეთლის გამზირი 73ა). ბანკი იმართება საქართველოს ეროვნული ბანკის (“ნაზ”) მიერ და თავის საქმიანობას ახორციელებს № 238 ლიცენზიის საფუძველზე.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგი აქციონერები ფლობდნენ გამოწვეული აქციების 5%-ზე მეტს.

აქციონერი

	2009 %	2008 %
ქმრ თ ანკ (ყაზახეთი)	49.00	49.00
შილკ ლოად ინანგი როუკ (საქართველო)	23.99	23.99
კლ ეტეილიბუნბს (ავსტრია)	18.00	18.00
ინტერუნდინგ აცილიტიუს ტლ. (გაერთიანებული სამეფო)	9.00	9.00
ფიზიკური პირები	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

2. შედგენის საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია “ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების” (“ფასს”) შესაბამისად.

მარეზულირებალი მოთხოვნებიდან გამოდინარი, ბანკს საქართველოს საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობისა და დაკავშირებული ინსტრუქციების შესაბამისად, ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოეთხოვება ლარში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ეფუძნება ბანკის ფასს-ს შესაბამისად კორექტირებულ და რეკლასიფიცირებულ ბუღალტრული აღრიცხვის ჩანაწერებს.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განმარტებულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. მაგალითად, გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები და შენობა ნაგებობები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოგებნილია ათას ლარში, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

(aTas larSi)

2. შებენის საფუძველი (ბაზრქელება)

რეკლასიფიკაცია

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საინვესტიციო ქონებისა და გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივების ბაზრდილი ნაშთების ბამო, მოხდა 2008 წლის ნაშთების შემდეგი რეკლასიფიკაციები, მათი 2009 წლის ფინანსური ანბარშებების წარმოღებენის შესაბამისად.

- საინვესტიციო ქონების რეკლასიფიკაცია სხვა აქტივებიდან საინვესტიციო ქონებაში;
- გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივების რეკლასიფიკაცია სხვა აქტივებიდან გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილ აქტივებში.

	უწინ ბანცხაღებულ		კორექტირებულ 0
	0	რეკლასიფიკაცია	
საინვესტიციო ქონება	-	1,337	1,337
გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები	-	725	725
სხვა აქტივები	4,769	(2,062)	2,707

წინამდებარე რეკლასიფიკაციები მოხდა 2007 წლის ნაშთებისათვის, მათი 2008 და 2009 წლის ფინანსური ანბარშებების წარმოღებენის შესაბამისად

- გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივების რეკლასიფიკაცია სხვა აქტივებიდან გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილ აქტივებში.

	უწინ ბანცხაღებულ		კორექტირებულ 0
	0	რეკლასიფიკაცია	
გასაყიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები	-	578	578
სხვა აქტივები	3,814	(578)	3,236

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

წლის ბანგავლობაში ჯგუფმა მიიღო შემდეგი შესწორებული „ვას“ და ახალი „ვანის“ ინტერპრეტაციები. ამ ცვლილებების ძირითადი შემდეგია:

ვას-ის გაუმჯობესება

2008 წლის მაისში, გასსს-მ წლიური გაუმჯობესების პროექტიდან გამომდინარე გამოსცა ვასს-ს ცვლილებები. აღნიშნული მოიცავს გუალტრული აღრიცხვის ცვლილებებს წარღებნასთან, აღიარებასა და შეფასებასთან მიმართებაში. აღნიშნული ასევე მოიცავს ტერმინოლოგიისა და სარედაქციო ცვლილებებს რიბ ვასს სტანდარტებთან მიმართებაში. ცვლილებების უმეტესობა კალაშია 2009 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, თუმცა, ნებადართულია უფრო აღრეული მიღებაც. აღნიშნულ ცვლილებებს არა აქვს არსებითი ბავლენა ბანკის ფინანსურ ანბარშებებაში.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაბრქელვა)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (ბაბრქელვა)

ბასს 1 “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა” (კორექტირებული)

კორექტირებული ბასს 1 გამომცემულ იქნა 2007 წლის სექტემბერში და კალაში შევიდა 2009 წლის 1 იანვარს და მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. აღნიშნული კორექტირებული სტანდარტი განცალკევებით წარმოადგენს ფვლოგელთა და არაფვლოგელთა ცვლილებებს კაპიტალში. კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას მხოლოდ ფვლოგელთა ოპერაციების შესახებ. არაფვლოგელთა ცვლილებები კაპიტალში წარმოდგენილია ცალკეული სტრიქონის სახით. ამავე დროს, სტანდარტი წარმოადგენს უფრო ვრცელ მოგება-ზარალის ანგარიშგებას: გაწერილია აღიარებული შემოსავლის და ხარჯის ყველა მუხლი, ერთად ან განცალკევებით.

ბანკმა გადაწვიტა წარმოადგინოს სრული შემოსავალი ორ ცალკე ანგარიშგებად: მოგება-ზარალის ანგარიშგება და სრული შემოსავლის ანგარიშგება. ბანკმა არ წარმოადგინა ხელახლა ფორმულირებული ფინანსური მდგომარეობის შედარებითი ანგარიშგება უახლოეს შესაღარის პერიოდითვის, რადგან მას არ მიუღია რომელიმე ახალი საბუღალტრო პოლიტიკა რეტროსპექტულად, ან არ გაუქმებია რეტროსპექტული ხელახალი ანგარიშგება, ან პუნქტების რეტროსპექტული რეკლასიფიკაცია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები”

ფასს 7-ის ცვლილებები გამოიცა 2009 წლის მარტში. რამაც ხელი შეუწყო სამართლიანი ღირებულების და ლიკვიდურობის წარმოჩენას. სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით, ცვლილებები მოითხოვს სამ ღონიანი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის წარმოდგენას კლასის მიხედვით, ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, და იერარქიაში ღონეებს შორის გადატანებთან დაკავშირებულ კონკრეტულ ინფორმაციებს და სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მე-3 ღონესთან დაკავშირებულ დეტალურ ინფორმაციას. გარდა ამისა ცვლილებები ახდენს წარმოებულ ტრანსაქციებსა და ლიკვიდურობის მართვისთვის გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებულ სავირო ლიკვიდურობის მონაცემების მოდიფიკაციას. შესაღარის ინფორმაცია არ იქნა წარმოდგენილი როგორც ეს დაშვებულია სტანდარტის ცვლილებით.

ბასს 23 “სუსხით სარბებლოებასთან დაკავშირებული ხარჯები” (კორექტირებული)

კორექტირებული ბასს 23 – “სუსხით სარბებლოებასთან დაკავშირებული ხარჯები”, გამომცემულ იქნა 2007 წლის მარტის თვეში და კალაში შევიდა 2009 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული ფისკალური პერიოდებისათვის. სტანდარტის კორექტირება მოხდა სუსხით სარბებლოებასთან დაკავშირებული ხარჯების კაპიტალიზაციის მოთხოვნის მიხედვით, როდესაც ამგვარი ხარჯები დაკავშირებულია განსაკუთრებულ აქტივთან. განსაკუთრებული აქტივი ისეთი აქტივია, რომლის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან ბანაჟიდად მომზადებისათვის საჭიროა დროის მნიშვნელოვანი პერიოდი. სტანდარტის ბარდამავალი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკი აღნიშნულ სტანდარტს მიიღებს სამომავლო ცვლილებებს სახით. შესაბამისად, სუსხით სარბებლოებასთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება განსაკუთრებულ აქტივებზე 2009 წლის 1 იანვრის შემდგომი თარიღით. ცვლილებები არ ბანსორციელებულა სუსხის სარბებლოებასთან დაკავშირებულ ამ თარიღამდე გაწეულ ხარჯებზე.

ფასს 24 „დაკავშირებული მხარის ინფორმაცია“ (შესწორებული)

შესწორებული ფასს 24 გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში, ის ამარტივებს ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნებს სახელმწიფოსთან დაკავშირებული ორბანიზაციებისთვის და ახუსტებს დაკავშირებული მხარის განმარტებას. აღრე, ორბანიზაციას, რომლსაც აკონტროლებდა სახელმწიფო ან ბანიციდა მის მნიშვნელოვან ბავლენას, უნდა წარმოადგინოს ინფორმაცია სხვა ორბანიზაციასთან დაკავშირებული ყველა ტრანსაქციის შესახებ, მხოლოდ მაშინ თუ ის ინფივიდუალურად ან კოლექტიურად მნიშვნელოვანი იყო. შესწორებული ფასს 24 ამოქმედდება 2011 წლის 1 იანვარიდან (ან შემდგომში) დაწყებული წლიური პერიოდითვის, უფრო აღრე გამოყენებაც დასაშვებია. აღნიშნულ ცვლილებას არ აქვს ბავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ საქმიანობაზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაბრქელვა)

(aTas larSi)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაბრძელება)

ბასს 32-ის “*ზინანსური ინსტრუმენტები: წარღობენა*” და ბასს 1-ის “*ზინანსური ანბარიშბების წარღობენა*” ცვლილებები – წინსწარი დაწარვის პირობით გამოწვებული ზინანსური ინსტრუმენტები და ლიკვიდაციისას წარმოწობილი კალღებულლებები.
აღნიშნული ცვლილებები გამოცემულ იქნა 2008 წლის თებერვალში და კალაში წვიღა 2009 წლის 1 იანვარს ან მის წმღღობ დაწყებული წლიური პერიოღებისათვის. ცვლილებები მოითხოვს, რომ წმთავანებული ინსტრუმენტი კლასიფიცირებულ იქნას კაკიტალად, თუ ის აკმაწოწილებს რიბ პირობებს. აღნიშნულ ცვლილებას არ აქვს გავლენა ბანკის ზინანსურ მღბომარეობასა თუ საწმინარობაზე.

ზასს 2-ის – “*წიღობრივი გარღხდა*” ცვლილებები – კალაში წოწნის პირობები და გარუწმება
ზასს 2-ის ცვლილებები გამოცემულ იქნა 2008 წლის იანვარში და კალაში წვიღა 2009 წლის 1 იანვარს ან მის წმღღობ დაწყებული წლიური პერიოღებისათვის. აღნიშნული ცვლილება გარწრს კალაში წოწნის პირობებს და ანარღარების გარუწმების წმმთხვევებს კალაში წოწნის პირობების დაწყამოწოღებლობისას. აღნიშნულ ცვლილებას არ აქვს გავლენა ბანკის ზინანსურ მღბომარეობასა თუ საწმინარობაზე.

ზასს 8 “*სარეწრაციო სებმენტები*”
ზასს 8 კალაში წვიღა 2009 წლის 1 იანვარს ან მის წმღღობ დაწყებული წლიური პერიოღებისათვის. სტანდარტი მოითხოვს ბანკის სარეწრაციო სებმენტების წმსახებ ინწორმაციის განცხარებას და ცვლის ბანკის პირველადი (სარეწრაციის) და მწორადი (გეოგრაწიული) სარგბარიშბებო სებმენტის განსარღვრის მოთხოწნას. აღნიშნული სტანდარტის ბანკისთვის არ გამოიწვენება.

ზაისკ 13 “*მომგარებელთა ლოიარობის პრობრამები*”
ზაისკ ინტერკრეტაცია 13 გამოწვენდა 2007 წლის ივნისში და კალაშია 2008 წლის 1 იანვარს და მის წმღღობ დაწყებული ზისკალური პერიოღებისათვის. აღნიშნული ინტერკრეტაცია მოითხოვს მომგარებლის ლოიარობას სარეწრაციო გარბებებთან მიმარტებაში, რაც იმ სარგბრო გარბების ცალკეულ კომკონენტად უნდა გამოცხარდღეს, როგლითაც კრედიტი არის მინიჭებული. წმსარამისად, მიღებული სარგსურის სარმარტლიანი ღირებულების ნარწილი არიტცხულია გაცემულ კრედიტებში და გარღარღებულია იმ პერიოღზე, როღსაც კრედიტი ამოიწურება. ამ ინტერკრეტაციამ გარღენა არ იწონია ბანკის ზინანსურ ანბარიშბებზე, რარღბან ამგბარი სწმები ამწამად არ არსებობს.

ზაისკ 15 “*უბრავი ქონების მწმნებლობასთან დაკავწირებული ხელწმკრულლებები*”
ზაისკ ინტერკრეტაცია 15 გამოწვენდა 2008 წლის ივლისში და კალაშია 2009 წლის 1 იანვარს ან მის წმღღობ დაწყებული წლიური პერიოღებისათვის. ზაისკ 15 გარწრს, თუ როღის და რობორ უნდა იქნას აღიარებული უბრავი ქონების გარწიღვიღან მიღებული წმმოსარვალი და დაკავწირებული ხარწები, თუ ღვეწლოკერსა და მწიღველს წორის ხელწმკრულება გარწომებულია მწმნებლობის დაწრულებაღღე. ინტერკრეტაცია ასევე გარმარტავს ხელწმკრულების მისარღბების პრინციბს ბასს 11-თან - “*სარმწმნებლო კონტრარტები*” ან ბასს 18-თან - “*ამონარბები*” და ცვლის უბრავ ქონებასთან დაკავწირებულ ინსტრუქციას ბასს 18-ის დანარტში. აღნიშნულ ცვლილებას არ აქვს გარღენა ბანკის ზინანსურ მღბომარეობასა თუ საწმინარობაზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოწიღვა (გაბრძელება)

(aTas larSi)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაბრძელება)

ზაისკ 16 „უცხოურ ოპერაციაში წმინდა ინვესტიციის ჰეჯები“

ზაისკ ინტერპრეტაცია 16 გამომცემული იქნა 2008 წლის ივლისში და მოიცავს 2008 წლის 1 ოქტომბრიდან ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. აღნიშნული ინტერპრეტაცია იკლავს მითითებებს იმ უცხოური ვალუტის რისკების შესახებ, რომლებიც აკამფოფილებენ ჰეჯირების აღრიცხვის პირობებს, წმინდა ინვესტიციებში ჰეჯირების აღრიცხვის დროს, ასევე მითითებებს იმის შესახებ თუ რამდენად შესაძლებელია სავარაუდო მიერ ჰეჯირებული ინვესტიციის ფლობა და როგორ უნდა განსაზღვროს სავარაუდო უცხოური ვალუტის მოგების ან ზარალის ის წილი რომელიც დაკავშირებულია როგორც წმინდა ინვესტიციასთან, ისევე ჰეჯირების ინსტრუმენტთან და რომლის მოგება-ზარალის უწყისში აღიარება ხდება წმინდა ინვესტიციის ბასხვისებისას. აღნიშნულ ცვლილებას არ აქვს გავლენა ბანკის წინანსურ მდგომარეობასა თუ საქმიანობაზე.

ზაისკ 9 ცვლილებები „ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების გადავსება“

ეს ცვლილებები მოითხოვს ორბანიზაციებისგან შევასრუნო შესაძლებელია თუ არა ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების მთლიანი კონტრაქტებიდან გამომდინარე იმ შემთხვევაში, თუ ორბანიზაცია მოახდენს კიბრიდული წინანსური აქტივის რეკლასიფიკაციას სამართლიანი ღირებულებიდან მოგების ან ზარალის კატეგორიის საშუალებით. ეს შევასრუნა უნდა განხორციელდეს იმ ბარემოგებზე დაქრდნობით, რომელიც არსებობს თარიღიდან როცა ორბანიზაცია გახდა კონტრაქტის მხარე და კონტრაქტის ნებისმიერი ცვლილების თარიღიდან, რომელიც მნიშვნელოვნად ცვლის კონტრაქტის ფულადი სახსრების მოძრაობას. ეს ცვლილებები გამოიყენება 2009 წლის 30 ივნისიდან დასრულებული წლიური პერიოდის მიმართ. ამ ცვლილებას არ მოუხდენია გავლენა ბანკის წინანსურ ანგარიშგებებზე, ვინაიდან ბანკი არ ფლობს ჩართულ წარმოებულ ინსტრუმენტებს.

ზაისკ 18 „აქტივების გადაცემას კლიენტებისგან“

ზაისკ 18 ბარემოცა 2009 წლის იანვარში და კალაში შევიდა კლიენტებისგან 2009 წლის 1 ივლისს ან შემდეგ მიღებული აქტივების გადაცემასთან დაკავშირებით, უფრო აღრე გამოყენების უფლებით, იმ პირობით, რომ შევასრუნა მიღებული იქნება ამ გადაცემის თარიღისთვის. ეს ინტერპრეტაცია გამოყენებული უნდა იყოს შეკლებისდაგვარად. ზაისკ 18 უზრუნველყოფს სახელმძღვანელო მითითებას იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომელშიც ორბანიზაცია იღებს კლიენტისგან პირითადი საშუალებების რომელიმე ნაწილს, რომელიც ორბანიზაციამ უნდა გამოიყენოს იმისთვის, რომ კლიენტი ჩართოს ქეაღში ან უზრუნველყო კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურებების მიწოდება ან გააკეთოს ორივე. ამ ინტერპრეტაციას გავლენა არ მოუხდენია ბანკის წინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობაზე, რადგანა ჯგუფს არ აქვს გადაცემული აქტივები მისი კლიენტებისგან.

წინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის შესაბამისად, წინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით, სუსხებად და მოთხოვნებად, ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან ბასაყიდად არსებულ წინანსურ აქტივებად. წინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ ბარიბებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით. ბანკი განსაზღვრავს წინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას ხოლო შემდგომში შეუძლია მათი რეკლასიფიცირება ძველთ მითითებულ შემთხვევაში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაბრძელება)

წინანსური აქტივები (გაბრძელება)

(aTas larSi)

აღიარების თარიღი

როგორც წესი, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავაჭრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკი შეისყიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მორიგეობაში აქტივის მიტანას დაწინაურების კუნძაგმდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად კერიოღში.

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშების გავლით

სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივები შესულია კატეგორიაში "ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშების გავლით". ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც სავაჭროდ ფლობილი იმ შემთხვევაში, თუ ისინი უნდა გაიყიდოს ახლო მომავალში. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აბრეშვე კლასიფიცირდება როგორც სავაჭროდ ფლობილი, თუ ისინი არ განეკუთვნება ეშქტური კეჩირების ინსტრუმენტებს. სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან მოგება-ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშებაში.

დაფარვის ვადაგდე ფლობილი ინვესტიციები

ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და ბაანნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების ბრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან როგორც დაფარვის ვადაგდე ფლობილი ფასიანი ქადალდები, როდესაც ბანკს შესწევს მათი ვადაგდე ფლობის უნარი. აღნიშნული განსაზღვრება არ მორიცავს განსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. დაფარვის ვადაგდე ფლობილი ინვესტიციები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. მოგება-ზარალის ანგარიშებაში მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება ინვესტიციების გაუფასურებისას, ასევე, ამორტიზაციის პროცესში.

სესები და მოთხოვნები

სესები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომელთაც ბაანნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრული ბადასახადი და რომელთა კორტირება არ ხდება ბაზარზე. ისინი არ კლასიფიცირდება როგორც სავაჭრო ფასიანი ქადალდები, არ განისაზღვრება როგორც ბასაყიდად არსებული ფასიანი ქადალდები და არ გამოიყენება მოკლე პერიოღში გაყიდვის მიზნით. ასეთი აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეშქტური საპროცენტო ბანაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშებაში ხდება სესისა და მოთხოვნის ჩამოწებისას, გაუფასურებისას, აბრეშვე ამორტიზაციის პროცესში.

ბასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

ბასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განსაზღვრულია ბასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად და არ არის ბათვალისწინებული ზემოთაღნიშნულ სამ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის ცალკეულ კომკონენტად აღიარებით სხვა სრულ შემოსავლში, ინვესტიციის ჩამოწრაგმდე თუ გაუფასურებაგდე, როდესაც სხვა სრულ შემოსავალში აღირიცხული ჯამური მოგება თუ ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშებაში. თუმცა, ეშქტური საპროცენტო ბანაკვეთის მეთოდით დაანგარიშებული საპროცენტო ბანაკვეთის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშებაში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაბრქელება)

ფინანსური აქტივები (ბაბრქელება)

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

(aTas larSi)

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება გალანსის შედგენის თარიღისათვის განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ღირებულების მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზების ფასი ბრძელ კოზიციაზე და მოთხოვნის ფასი მოკლე კოზიციაზე), საოპერაციო ხარჯის გამოკლების ბარემში.

ინვესტიციებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სათანადო შეფასების მეთოდის გამოყენებით. შეფასების მეთოდოლოგიას წმინდა მიმდინარე ღირებულებების მეთოდს, ბაზარზე არსებულ ანალოგიურ ინსტრუმენტებთან შედარების მეთოდს, ოფციონის ფასდადების მეთოდს და სხვა შესაბამის შეფასების მოდელებს.

ბაჰვიტვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ბაჰვიტვა და მათი წმინდა თანხით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი თანხების ბაჰვიტვის იურიდიული უფლება და მათი წმინდა სახით დაფარვის განხორციელება, ან განხორციელება, მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების მქონეი დაფარვა. აღნიშნული არ ეხება ურთიერთჩათვლის ხელშეკრულებებს, და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები წარმოგბენილია ჯამურად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია

თუ სავაჭროდ ფლობილად კლასიფიცირებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამოყენებული, შესაძლებელია მისი რეკლასიფიკაცია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ხარჯის კატეგორიის გავლით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაზე, თუ განეს აქვს განხორციელება და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;
- იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას გასაყიდად არსებულ ან დაფარვის ვალდებულებად კატეგორიაზე.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნებზე, თუ განეს აქვს განხორციელება და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;

ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ხარჯის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ხარჯის შეზღუდვა. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებულ ღირებულებას შესაბამისად.

ფული და ფულადი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, მოთხოვნების ეროვნული ბანკისადმი, (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ გამოშვებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაბრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივ ბიზნესის მსვლელობისას განვი აწარმოებთ გაცვლით ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით სავალუტო და ფასიანი ქაღალდების გაყიდვებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ვაჭრობისთვის, აღიარებულია ფინანსური ინსტრუმენტების პოლიტიკის თანახმად და ამდენად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ღირებულებით, ან ფასდადების მოდელების შესაბამისად, სადაც ბათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე

(aTas larSi)

საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფასიანი ქაღალდები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსავლები და ხარჯები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი ან სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი, გამომდინარე ინსტრუმენტის ბუნებიდან.

სესხები

გამოწვევული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირებულია როგორც ვალდებულებები, როდესაც საკონტრაქტო ბარიბებების შედეგად ბანკს წარმოეშობა ფულადი ან სხვაგვარი ვალდებულება მფლობელის წინაშე, ან როდესაც ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების და მენაბრების წინაშე. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხები აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური სპაროცენტო ბანაკვების მეთოდის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სესხების ჩამოწმებისას, ასევე ცვეთის პროცესში.

იჯარა

0. საოპერაციო იჯარა – ბანკი როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთა მფლობელობის რისკების და სარგებელიც მოიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი ბრძელვადიან პერიოდში და შესულია აღმინისტრაციულ და საოპერაციო ხარჯებში.

(aTas larSi)

3. საადრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაბრქელვა)

იჯარა (ბაბრქელვა)

იი. საოპერაციო იჯარა – განის რორორც იჯარით განცემი

ბანკი მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახავს საოპერაციო იჯარით განცემულ აქტივებს, აქტივის ტიპის შესაბამისად. საიჯარო შემოსავალი საოპერაციო იჯაროდან აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადით, როგორც სხვა შემოსავალი. მოიჯარისათვის იჯარით გადაცემული სახსრების მილიანი ღირებულება აღიარებულია როგორც საიჯარო შემოსავლის კლება იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები, უშუალოდ საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ შემოსავალთან მიმართებაში, ემატება საიჯარო აქტივის საბალანსო ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკი ანგარიშგების თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ალბილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი “ზარალის ფაქტი”) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს, რომ მსხხეპელი თუ მსხხეპელთა ჯგუფი ბანკის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის განრიგს, არსებობს მისი გაპოტრების ალბათობა და სხვა, ან თუ სავარაუდოა სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები საკრედიტო დავსებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხები

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული სესხებისათვის და მოთხოვნებისათვის საკრედიტო დავსებულებების მიმართ, თავდაპირველად ბანკი ალბენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად ამგვარი გავლენის ინდივიდუალურად არმქონე ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც გააჩნია ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის ერთობლივი შეფასება ხდება გაუფასურებასთან მიმართებაში. აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ხდება გაუფასურებასთან მიმართებაში და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ალბილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ევმეტურ საპროცენტო ბანაკვეთზე დაქრდნობით. სესხები დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწმინდა მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი და რეალიზებულია ან ბანკის მფლობელობაშია გადაცემული ყველა არსებული უზრუნველყოფა. თუ შემდგომში გაუფასურების ზარალი იხრდება ან მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი იხრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის კრედიტირებით. თუ მომავალში მოხერხდა ჩამოწმობილი თანხის ამოღება, იგი კრედიტდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(aTas larSi)

3. საადრიცხვო კოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქელვა)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (ბაზრქელვა)

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო ბანაკვეთით. თუ სმსს ბაანნია ცვლადი საპროცენტო ბანაკვეთი, დისკაუნტის ბანაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე საპროცენტო ბანაკვეთს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამომწვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს გამოყენებული უზრუნველყოფიდან, რომელსაც აკლდება უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება.

გაუფასურების კოლიტიურად შეფასების მიხედვით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ბანკის შიდა საკრედიტო რანბირების სისტემაზე დაქრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს, რობორებიცაა აქტივის ტიპი, ინფრასტრუქტურის ღარბი, ბეორგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაბადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლიტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია ისტორიული ზარალის მიხედვით, ანალობიური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კოლიტირდება არსებულ მონაცემებზე დააქრდნობით, რათა ასახოს მიმდინარე პირობების ბავლენა, ხოლო ის ბარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს, არ არის ბათვალისწინებული. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და შეესაბამება იმგვარ მონაცემებს, რობორებიცაა უმუშევრობის ბანაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, ბადახდისუნარიანობა და სხვა. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლობიისა და დაშვებების ბადახედვა ხდება რბეულარულად, განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიხედვით.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციებისათვის ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება რობორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება და ზარალის თანხა აღიარებულია მობება-ზარალის ანბარიშბებაში.

თუ სამომავლოდ სავარაუდო გაუფასურების მოცულობა მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის ბამო, უწინ დარიცხული ნებისმიერი თანხა კრედიტდება მობება-ზარალის ანბარიშბებაში.

ბასაქიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციები

ბასაქიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისათვის ბანკის აფასებს ანბარიშბების ყოველი თარიღისათვის, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული ზარალი, (რომელიც შეფასებულია რობორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, ბამოკლებული მობება-ზარალის ანბარიშბებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღიარებულია მობება-ზარალის ანბარიშბებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის შემრუნება მობება-ზარალის ანბარიშბების ბავლით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

(aTas larSi)

3. საადრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქმელება)

წინანსური აქტივების გაუფასურება (ბაზრქმელება)

ბასეშიდად არსებული სასესიო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე წინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც სამომავლო ვულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუ სამომავლოდ სავალი ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის შებრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგების ბაზრით.

ხელახლა შეთანხმებული სესხები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების ნაცვლად, ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურირებას. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვების ბრაზიკისა და სესხის პირობების შეცვლას. პირობების შეცვლის შემდგომ, სესხი აღარ მოიაზრება ვალაბადაცილებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს ხელახლა შეთანხმებული სესხების გადახედვას, რათა დარწმუნდეს, რომ ყველა კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულია და სამომავლო დაფარვები სავარაუდოა. სესხები გაუფასურებასთან მიმართებაში კვლავაც ინფორმალურად ან კოლექტიურად ფასდება სესხის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

წინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

წინანსური აქტივები

წინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, წინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური წინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივის მიერ ვულადი სახსრების შემოტანის ვადა;
- ბანკმა გადასცა აქტივის მიერ ვულადი სახსრების შემოტანის უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო თანხების სრულად და დაბრუნების გარეშე მესამე პირებისათვის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკის მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარბეგელი; (ბ) ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან თანხის მიღების უფლება და არ მოხდარა რისკებისა და სარბეგლის გადაცემა თუ აქტივზე კონტროლის გადაცემა, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც ბაანჩია გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის შემცირების საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შექმნილი ოფციონის ფორმას (ვულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოყენება. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ვულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას შორის უმცირესით.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქელვა)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა (ბაზრქელვა)

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულებები აქტივთან მიმართებაში ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე, იმავე კრედიტორთან, თუმცა სხვა პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია გულისხმობს სავაჭრო ვალდებულების ჩამოწერას და ახალი ვალდებულების ასახვას, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულებების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

საქმიანობის ჩვეული მიმდინარეობისას, ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, რომელიც შედგება აკრედიტირებისაგან, გარანტიებისა და საბანკო აქცეპტებისაგან. ფინანსური გარანტიები აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში, სამართლიანი ღირებულებით, სხვა ვალდებულებებში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები ყოველი გარანტიისთვის იზომება ამორტიზებულ პრემიასა და იმ ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით, რომელიც საჭირო იქნება გარანტიიდან წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად.

ფინანსურ გარანტიებთან დაკავშირებული ვალდებულებების მატება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, გარანტიის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის კერიოდში.

ბაღასახალები

მიმდინარე მოგების ბაღასახაღის გაანგარიშება ხდება საქართველოს საბაღასახაღო კოდექსის შესაბამისად.

ბაღავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების გაანგარიშება ხდება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. ბაღავადებული საშემოსავლო ბაღასახაღები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საბაღასახაღო დასაბეზრ ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბაღავადებული საშემოსავლო ბაღასახაღი წარმოიშობა აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის ბიზნესის გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისთვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეზრ მოგება-ზარალზე.

ბაღავადებული საბაღასახაღო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეზრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. ბაღავადებული საბაღასახაღო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საბაღასახაღო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის კერიოდში, იმ განაკვეთებზე დაქრდნობით, რომლებიც დადგინდა ანგარიშგების შედგენის დღეს.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა ბაღასახაღი, რომელიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს ბაღასახაღები ჩართულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(aTas larSi)

3. საადრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქელვა)

ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, შენობები აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღით, გამოკლებული შემდგომში აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება ისეთი სინჯით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

აკუმულირებული ცვეთა გადაფასების თარიღით იჭვითება აქტივის ჯამური საბალანსო ღირებულებით და ხდება აქტივის წმინდა ღირებულებით კორექტირება. გადაფასების ნებისმიერი მეთობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამ მეთობით ხდება უწინ მოგება-ზარალის ანბარიშვებაში აღიარებული იმავი აქტივის გადაფასების კლების შეპრუნება. ასეთი შემთხვევაში, ხდება მეთობის აღიარება მოგება-ზარალის ანბარიშვებაში. გადაფასების დეფიციტი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანბარიშვებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომლითაც პირდაპირ იჭვითება იმავი აქტივის უწინდელი მეთობა, პირდაპირ იჭვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეთობით.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური ტრანსფერი გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება ცვეთის იმ სხვაობებზე, რომლებიც არსებობს აქტივის გადაფასებულ საბალანსო ღირებულებასა და აქტივის თავდაპირველ ღირებულებას შორის. გაყიდვისას, აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი ბალანსის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

შენეხარე აქტივები მოიცავს ძირითადი საშუალებების მშენებლობასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. აღნიშნულ აქტივებს, ისევე როგორც ანალოგიურ ძირითად საშუალებებს, ცვეთა ერიცხებათ აქტივის ექსპლოატაციაში გაშვებიდან.

აქტივის ცვეთა ერიცხება, როდესაც ის მზად ექსპლოატაციაში გასაშვებად. ცვეთის ბანბარიშვება ხდება წრფივი მეთოდით, შემდგომი სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობით:

	<u>წელი</u>
შენობა-ნაგებობები	50
ავეჯი და მოწყობილობები	4-10
კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	4
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულების და სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება ხდება ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

შეკეთება-ბანახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კავითალოზაციის საფუძველი.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავენ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. ცალკეული შესყიდული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. ბიზნესის გაერთიანებისას შესყიდული არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული თუ განუსაზღვრელი ვადით. განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიური ხანგრძლივობის – 6-7 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ინდიკატორის არსებობისას. განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის პერიოდისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ვისკალური წლის ბოლოს.

საინვესტიციო ქონება

ბანკი ფლობს საინვესტიციო ძირითად საშუალებებს საიჯარო შემოსავლისა ან კაპიტალის ზრდისათვის. საინვესტიციო ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, შემდგომი ხარჯების ჩათვლით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, საინვესტიციო ძირითადი საშუალებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. საინვესტიციო ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებიდან წარმოშობილი მოგება ან ზარალი ჩართულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც “საინვესტიციო ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა.”

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მათი გაყიდვის შემთხვევაში ან როდესაც საინვესტიციო ქონება ამოღებულია მოხმარებიდან და მომავალი ეკონომიური სარგებელი მოსალოდნელია მისი რეალიზაციიდან. საინვესტიციო ქონების მოხმარებიდან ამოღებით ან რეალიზაციიდან მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის შუქისში, იმ პერიოდში როდესაც ის იქნა ამოღებული მოხმარებიდან ან გაყიდული.

ბასაყიდად გამიზნული აქტივები

არამიმდინარე აქტივები (ან აქტივების ჯგუფი) კლასიფიცირებულია ბასაყიდად გამიზნულად, თუ მათი საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლებელია გაყიდვის ბარიერებით და არა უწყვეტი გამოყენების გზით. ამისათვის, არამიმდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვა მყისიერად უნდა ყოს შესაძლებელი მიმდინარე მდგომარეობაში, იმ პირობებით, როგლებიც ჩვეულებრივ გვხვდება ამგვარი აქტივების (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვისას, აბრეშე უნდა არსებობდეს მათი რეალიზაციის მაღალი ალბათობა.

რეალიზაციის მაღალ ალბათობად მიიჩნევა ბარემოება, როდესაც ბანკის ხელმძღვანელობას ბანსარასული აქვს გაყოფის არამიმდინარე აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) და აღნიშნულთან მიმართებაში ინციტირებულ უნდა იქნას სამოქმედო გეგმა. შემდგომში, უნდა მოხდეს არამიმდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გასარჩევი აქტიურად შეთავაზება, მის მიმდინარე სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში ბონივრულ ფასად გაყიდვის მიზნით. ამასთან, ბარიერება დასრულებულად მიიჩნევა, არამიმდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) ბასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებიდან ერთი წლის მანძილზე.

ბასაყიდად გამიზნული აქტივები (ან აქტივების ჯგუფი) აღირიცხება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (მინუს გაყიდვის საფასური) შორის უმცირესით. ბანკი აღიარებს გაუფასურების ზარალს აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) სამართლიანი ღირებულების (გაყიდვის საფასურის ბარემო) ნებისმიერი თავდაპირველი თუ შემდგომი ჩამოწერისათვის, თუ მოვლენები ან ბარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ საბალანსო ღირებულების გაუფასურებაზე.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს გააჩნია წარსული მოვლენიდან გამომდინარე მიმდინარე თუ მოსალოდნელი იურიდიული ვალდებულება და სავარაუდოა ეკონომიური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, ასევე შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაბრძელება)

სააგნისო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

ბანკს არ გააჩნია სააგნისო სქემა საქართველოს სახელმწიფო სააგნისო სქემის ბარდა, რომელიც მოითხოვს დამპირავების მხრიდან მიმდინარე შენატანებს წამური ხელფასიდან (წამური ხელფასის პროცენტული განაკვეთი). მსგავსი ხარჯის დარიცხვა ხდება შესაბამისი ხელფასის გამოქვამებისას. ბანკს არ გააჩნია რაიმე სააგნისო სარბეგელი.

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი. კაპიტალის გამოწვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები ასახულია კაპიტალში, როგორც გამოქვითვები საფასურიდან. გამოქვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

პრობითი ვალდებულებები

პრობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული წინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ ნაჩვენებია იმ შემთხვევების ბარდა, როდესაც დაფარვა არ არის მოსალოდნელი ახლო კვირულში. პრობითი აქტივი არ არის აღიარებული წინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა ნაჩვენებია მათზე, როდესაც ეკონომიკური სარბეგლის მიღება მოსალოდნელია.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება იმდენად, რამდენადაც ღირს იმის აღბათობა რომ ბანკი მიიღებს ეკონომიკურ სარბეგელს, რომლის სანდოდ გახომავს იქნება შესაძლებელი. შემდგომი კონკრეტული კრიტერიუმები უნდა დაკმაყოფილდეს ვიდრე მოხდებოდეს შემოსავლის აღიარება:

პროცენტები და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა წინანსური ინსტრუმენტისათვის და საპროცენტო სარბეგლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც სავაჭროდ ფლობილი, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ევმქტური საპროცენტო განაკვეთის გამოქვებით, რომლითაც ხდება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი დაფარვების/შემოსავლის ზუსტი დისკონტირება, წინანსური ინსტრუმენტის სასარბეგლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან უფრო მოკლე პერიოდში, წინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე. გაანგარიშება ითვალისწინებს წინანსური ინსტრუმენტის საკონტრაქტო პირობებს და მოიცავს ნებისმიერ თანხას თუ მხარდ ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ევმქტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, თუმცა არა სამომავლო საკრედიტო ზარალს. წინანსური აქტივის ან წინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირებულია, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარ ან მისაღებ სავარაუდო თანხებს. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ევმქტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაქრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება როგორც საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი.

როდესაც წინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება თავდაპირველი ევმქტური საპროცენტო განაკვეთის გამოქვებით, რომელიც მიხსაღაგება ახალ საბალანსო ღირებულებას.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრძელება)

შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

ბანკი გასამრჯელოსა და საკომისიოს სახით შემოსავალს იღებს კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურებიდან. დროის ბარკვეულ პერიოდში მომსახურების გაწევისას გამოემუშავებული გასამრჯელო და რიცხვა ხდება შესაბამის პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიოდან, სააგენტოსა და სხვა გასამრჯელოს. სასესო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, ასევე სხვა საკრძელო თანხები გადავადებულია (ყველა მზარდ ხარჯებთან ერთად) და აღიარებულია როგორც სესხის ევქტური საპროცენტო ბანაკვეთის კრძეტირება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

შინანსური ანგარიშგება წარმოღბენილია ლარში, რაც ბანკის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოკერაციები აღრიცხება ფუნქციონალურ ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოკერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება სეზ-ის გაცვლითი კურსით ანგარიშგების შეღბენის დღეს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოკერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი საშუალებების კონვერტაცია, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულების დაღბენის მიზნით, ხდება გაცვლითი კურსით, რომელიც არსებობს თავდაპირველი ოკერაციის დღეს. არაფულადი საშუალებები, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დაღბენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოკერაციის საკონტრაქტო გაცვლით კურსსა და სეზ-ის გაცვლით კურსს შორის ოკერაციის დღეს, ჩართულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოკერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში. 2008 და 2007 წლების 31 დეკემბრის მღბოგარეობით, სეზ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი შესაბამისად იყო 1.667 და 1.5916 ლარი 1 აშშ. დოლართან მიგართებაში, ხოლო 2009 წლის 30 აპრილს, 1.6501 ლარი 1 აშშ. დოლართან მიგართებაში.

სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოქვეყნდა, გბრამ კალაში ჯერ არ შესულა

ბასს 39-ის “ შინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შევასება ცვლილებები” - კეჰირებული საშუალებები.

ბასს 39-ის ცვლილება გამოცემულ იქნა 2008 წლის აგვისტოში და კალაში შეღბის 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემღბომ დაწყებული ფისკალური პერიოდებისათვის. ცვლილება აღწერს კეჰირებულ საშუალებებში ცალმხრივი რისკის მახასიათებლებს და ინფლაციის კეჰირებულ რისკად ან რისკის ნაწილად წარმოღბენას ბარკვეულ სიტუაციებში. ცვლილების მიხედვით, საწარმოს შეუძლია შინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ან არამღბრადი ფულადი ნაკადების ნაწილი აღიაროს კეჰირებულ ელემენტად. ხელმღვანელოგა არ ელის, რომ ბასს 39-ის ცვლილება გავლენას იქონიებს ბანკის შინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ბანკი არ არის ჩართული ამგვარ კეჰირების ოკერაციებში.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო კოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქელეა)

სააღრიცხვო კოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (ბაზრქელეა)

ვასს 3 “საწარმოთა გაერთიანება” (კორქტირქეული 2008 წლის იანვარში) და ვასს 27 “კონსოლიდირქეული და ინდივიდუალური ვინანსური ანგარიშქება” (კორქტირქეული 2008 წლის იანვარში)

კორქტირქეული სტანდარტები გამოცემულ იქნა 2008 წლის იანვარში და კალაში შედის 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდგომ დაწყქეული წლიური კერიოდებისათვის. კორქტირქეული ვასს 3 წარმოადქენს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირქეულ რიბ ცვლილებებს, რომელთაც ბავლენა ექნებათ აღიარქეული გუდვილის თანახაქე, შექენის კერიოდისათვის განცხადქეულ და სამომავლო შედებქე. ვასს 27 მოითქოქს, რომ საწარმოს მფლოქელთა ვილის ცვლილქეა ბათივალისწინაქეულ იქნას კაპიტალის ოქერაციაში. შესაბამისად, ამბვარი ცვლილქეა არ იქონიქებს ბავლენას გუდვილქე, არ წარმოქოქს მოგებასა თუ ზარალს. კორქტირქეულ სტანდარტს ბავლენა აქვს საწარმოს წარმოქოქილ ზარალქე, ასქევე საწარმოს კონტროლქე. სტანდარტში წარმოქბენილი ცვლილებები სამომავლოდ მიდქეულ უნდა იქნას და ბავლენას იქონიქებს მხოლოდ სამომავლო შექენასა და ოქერაციქეზე უმცირქესობის ვილით.

ვასს 2-ის – “ვილობრივი ბადახდა” ცვლილებები – კალაში ქოწენის პირობები და გაუქქება

ვასს 2-ის ცვლილებები გამოცემულ იქნა 2008 წლის იანვარში და კალაში შედის 2010 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყქეული წლიური კერიოდებისათვის. აღნიშნული ცვლილქეა ბავქეს კალაში ქოწენის პირობებს და ანახლავრქების გაუქქების შემთქვექებს კალაში ქოწენის პირობების დაუქქაქოფილქელობისას. აღნიშნულ ცვლილებას არ ექნება ბავლენა ბანქის ვინანსურ მდგომარქეობასა თუ საქმიანობასაქე.

ვასს 17 არა-ვულადი აქტივების ბანავილქეა მფლოქელქეზე

ვასს 17 ინტერქრქეტიცია 17 გამოცემული იქნა 2008 წლის 27 ნოქემბრს და კალაშია 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდგომ დაწყქეული წლიური კერიოდებისათვის. ვასს 17 ექნება არა-ვულადი აქტივების პროქორციულ ბანავილქეას, ბარდა საერთო კონტროლის მქონე ტრანსაქტივებისა და მოითქოქს, რომ ბადახლქელი დივიდენდი აღიარქეულ იქნას მათქინ, როდქესაც დივიდენდი სათანადოდ იქნება ნებადრთული და აღარ იქნება კომპანიის ბანკარბულქეაში; კომპანიამ ბადახლქელი დივიდენდი უნდა შეაწასოს ვმინდა ბასანავილქეული აქტივების სამართლიანი დირქეულქეით; კომპანიამ უნდა ასახოს სქვარბა ბადახლქელ დივიდენდსა და მოგებაში ან ზარალში ბანავილქეული ვმინდა აქტივების საბალანსო დირქეულქეას შორის. ინტერქრქეტიცია ასქევე მოითქოქს, რომ კომპანიამ უზრუნველქოს დამატქეითი მონაცემები, თუ ვმინდა აქტივები, რომლქებიც ბანკუთქენილია მფლოქელქებისათვის ბასანავილქეულად, შექესაბამება შეწყვეტილი ოქერაციის ბანმარტქეას. ბანქის ვარაუდი თ ს ინტერქრქეტიცია ბავლენას არ იქონიქებს ბანქის ვინანსურ ანგარიშქებასაქე.

(aTas larSi)

3. სააღრიცხვო კოლიტიკის მიმოხილვა (ბაზრქელეა)

სააღრიცხვო კოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (ბაზრქელეა)

ვასს – ების გაუმჯობესება

2009 წლის აპრილში სსასს-მ გამომუშავა თავისი სტანდარტების ცვლილებების მეორე კრებული, რომლის მთავარი მიზანი იყო შესაბამისების აღმოფხვრა და ფორმულირების დახუსტება. ცვლილებების შემტესობა კალაში შევიდა 2010 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლის კერიოლებითვის. არსებობს თვითიქულ სტანდარტან დაკავშირებული ცალკე ბარლამაგალი ღებულებები. 2009 წლის 1 აპრილის „ვასს-ის ცვლილებებში“ შეტანილი შესწორებები ბავლენას არ მოახდენს საბუღალტრო აღრიცხვის წესებზე, ბანკის ფინანსურ მღბომარეობასა და საქმინოგაზე, ბარდა შემდეგი ცვლილებებისა, რომელიც გამოიწვია ქვემოთ აღწერილმა საბუღალტრო აღრიცხვის წესების ცვლილებებმა.

- ბასს 7 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანბარიშბება: ზუსტდა მიუთითებს, რომ მხოლოდ დანახარჯი, რომელიც იწვევს აქტივის აღიარებას შეიძლება კლასიფიცირებული იქოს რობორც საინვესტიციო აქტივებიდან ფულადი სახსრების მოძრაობა.
- ვასს 36 აქტივების გაუმჯობესება: ეს ცვლილება ახუსტებს, რომ ყველაზე დიდი ერთეული რომელიც დანიშნება გუღვილის ბანაწილებისთვის, და შექმნილია ბიზნეს კომბინაციით, არის საოპერაციო სემენტი, რომელიც ბანსაზღვრულია ვასს 8-ში ანბარიშბების მიხენი ბაერტიანებადღე. ეს ცვლილებები ბავლენას ვერ მოახდენს ბანკზე, რადგან ქოველწლიურ ბაუმჯობესების ტმეტი ბანსორციელდა ბაერტიანებადღე.

ბასს 32-ის ცვლილებების „ფინანსური ინსტრუმენტების: წარმოღებნა“ უღლებების ბაცემის კლასიფიკაციი

2009 წლის ოქტომბერში, სსასს-მ ბამოსცა ბასს 32-ის ცვლილებები. ორბანიზაციებმა უნდა ბამოიყენონ ეს ცვლილება 2010 წლის 1 თებერვალს ან შემდეგ დაწყებული კერიოლებისთვის. უფრო აღრე ბამოყენება ნებადართულია. ეს ცვლილება ცვლის ბასს 32-ში მითითებული ფინანსური ვალდებულებების ბანმარტებას, რომელიც ეხება უღლებების ბაცემას და ბარკვეულ ოპერაციებს ან ბარანტიებს რობორც კაპიტალის ინსტრუმენტს. ეს ინსტრუმენტი ბამოიყენება თუ უღლებების ბაცემა ხდება ყველა იმავე კლასის არსებული მფლობელების პროკორციულად, რათა შექმნილი იქნას ფიქსირებული რაოდენობის საწარმოს საკუთარი სააქციონერო ინსტრუმენტი ფიქსირებულ ვასად ნებისმიერ ვალუტაში. ბანკი ვარაუდობს, რომ ეს ცვლილება ბავლენას არ მოახდენს ბანკის ფინანსურ ანბარიშბებაზე.

ვასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2009 წლის ნოემბერში სსასს-მ ბამოსცა ვასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები. ეს სტანდარტი ფაქტობრივად ჩანანაცვლებს ბასს 39 ფინანსურ ინსტრუმენტებს: აღიარება და შევასება. ვასს 9 კალაში შევა 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული ფინანსური წლებისთვის. ორბანიზაციებს შეუძლიათ აღიარონ მისი პირველი ეტაპი 2009 წლის 31 დეკემბერს ან შემდეგ დასრულიებული საანბარიშო კერიოლისთვის. ვასს 9-ის პირველი ეტაპი წარმოგვიღებნს ახალ მეთოტოვნებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შევასებასთან დაკავშირებით. კერძოდ, შემდგომი შევასებისთვის ყველა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ამორტიზაციის ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულების მოგების ან ზარალის საშუალებით იმ სავაჭროდ არსებული სააქციონერო ინსტრუმენტების უპირობო ოფციონით, რომელიც უნდა შევასდეს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლების ანბარიშბების საშუალებით. ბანკი ამქამად ავასებს ახალი სტანდარტის მიღების ბავლენას და ბანიხილავს პირველი ბამოყენების ოარიღს.

(aTas larSi)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

საბუღალტრო დაშვებები

ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის კოლიტიკასთან მიმართებაში, ხელმძღვანელობას გააჩნია შემდეგშედეგები და შეფასებები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებზე:

- საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადადღე ფლობილ ფასიან ქაღალდებზე კლასიფიცირება;
- მატერიალური და არამატერიალური ფინანსური აქტივების სასარგებლო მომსახურების განზღვივა;
- საბაღალტრო დანარიცხვები;

შეფასების განსაზღვრელობა

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასაზღვრად, ბანკის ხელმძღვანელობამ საბუღალტრო კოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შემდეგშედეგები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი იხილეთ ქვემოთ:

სესხის გაუფასურების რეზერვი

ბანკის მიერ რეზერვულად ხდება სესხებისა და მოთხოვნების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. ბანკი იყენებს საკუთარ გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს გააჩნია ფინანსური სირთულეები და მოიკოვება ისტორიული მონაცემები ანალოგიურ მსესხებლებთან მიმართებაში. ვისაზამისაღ, ბანკი ელის სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას, რაღბან არსებობს მონაცემები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლოა აღბილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობისა და დაფარვის სტატუსის გაუარესება. ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასებებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე და საკრედიტო რისკის მასასიათებლებზე დაყრდნობით და ობიექტურ საფუძველს ანალოგიური სესხებისა და მოთხოვნების ან მათი ჯგუფის გაუფასურებასთან მიმართებაში. ბანკი ეჭრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა თუ მოთხოვნების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის მიმდინარე მოვლენების აღრიცხვის მიზნით.

გადავადებული საბაღალტრო აქტივები

საბაღალტრო ზარალთან დაკავშირებული გადავადებული საბაღალტრო აქტივის აღიარება ხორციელდება მოსალოდნელი საბაღალტრო მოგების ფარგლებში, რომელიც გამოყენებული შეიძლება იქნეს ზარალის ბასაქვითაღ. საჭიროა საბაღალტრო მოგების მიღების დროისა და ოდენობის, ასევე მომავალი საბაღალტრო დაგეგმარების სტარტების განსაზღვრა რათა დადგინდეს გადავადებული საბაღალტრო აქტივის ოდენობა, რომელიც ბანკს შეუძლია აღიაროს.

სესხის უზრუნველყოფის ღირებულების განსაზღვრა

ხელმძღვანელობა ამოწმებს უზრუნველყოფის საბაღალტრო ღირებულებას რეზერვულად. ხელმძღვანელობა იყენებს თავის გამოცდილებას ან დამოუკიდებელი ექსპერტის დასკვნას სამართლიანი ღირებულების რეზერვებისთვის, რათა მასში ასახული იყოს არსებული ბარემოებები. უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კარტნიორის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე.

(aTas larSi)

5. ფული და ფულადი ეკვივალენტები

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ნაღდი ფული	7,029	6,745
მიმდინარე ანბარიშები სებ-ში	6,074	3,321
მიმდინარე ანბარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	3,534	7,936
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	<u>16,637</u>	<u>18,002</u>

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	2,552	2,615
სხვა	27	92
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	<u>2,579</u>	<u>2,707</u>

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო შემოსავლის მქონე დეპოზიტის (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის თანხაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულების მიერ მოზიდულ სახსრებზე. ბანკის უფლება ამგვარი დეპოზიტების გამოტანასთან დაკავშირებით იზღუდება კანონმდებლობით.

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
სამომხმარებლო სესხი	51,264	58,950
კორპორაციული სესხი	35,213	41,630
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	4,178	8,844
იკოთეკური სესხი საცხოვრებელი ფართისათვის	4,511	7,395
სხვა	437	1,206
კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხები	<u>95,603</u>	<u>118,025</u>
ბამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(13,176)	(12,970)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>82,427</u>	<u>105,055</u>

(aTas larSi)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (ბაზრქმეება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის ღინამიკა ტიპების მიხედვით შემდეგია:

	კორკორაციულ ო სესხი 2009	მცირე ბიზნესის ღაწინანსებ ა 2009	სამომხმარებელ ო სესხი 2009	იკოთეკურ ო სესხი 2009	სხვა 2009	სულ 2009
1 იანვარი, 2009	5,246	967	5,985	699	73	12,970
წლის ღანარიცხი	238	265	4,201	432	387	5,523
ამოღება	1,379	117	139	-	-	1,635
ჩამოწერილი თანხები	(2,806)	(292)	(3,009)	(413)	(432)	(6,952)
31 დეკემბერი, 2009	4,057	1,057	7,316	718	28	13,176
ინდივიდუალურ გაუფასურება	2,214	906	4,737	509	-	8,366
კოლექტიური გაუფასურება	1,843	151	2,579	209	28	4,810
	4,057	1,057	7,316	718	28	13,176
ინდივიდუალურ ღ შემასეული ღა გაუფასურებულა ღ მიჩნეული სესხების წამური თანხა, ინდივიდუალურა ღ შემასეული გაუფასურების რეზერვის გამოჭვითვაღღ	6,051	1,781	10,459	1,209	-	19,500

(aTas larSi)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაბრძანება)

	კორპორაციული სესხი 2008	მცირე ბიზნესის დაწინანდება 2008	სამომხმარებლო სესხი 2008	იკოთიეპური სესხი 2008	სხვა 2008	სულ 2008
1 იანვარი, 2008	1,263	561	1,192	212	54	3,282
წლის დანარიცხი	4,117	664	5,509	487	19	10,796
ამოღება	-	-	28	-	-	28
ჩამოწერილი თანხები	(134)	(258)	(744)	-	-	(1,136)
31 დეკემბერი, 2008	5,246	967	5,985	699	73	12,970
ინდივიდუალური გაუფასურება	3,637	583	3,484	385	14	8,103
კოლექტიური გაუფასურება	1,609	384	2,501	314	59	4,867
	5,246	967	5,985	699	73	12,970
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების ჯამური თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	9,188	1,100	8,534	1,064	14	19,900

(aTas larSi)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (ბაბრქელეა)

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის მქონე სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, აღიარებული 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 1,353 ლარს (2008 – 1,452 ლარს).

ინდივიდუალური გაუფასურების მქონე სესხებისათვის, ბანკის მიერ ფლობილი უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 25,767 ლარს (2008 – 14,900 ლარს). საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სესხების ჩამოწერა მხოლოდ დირექტორთა დასტურის შემდეგ არის შესაძლებელი, და რიგ შემთხვევებში, სასამართლო გადაწყვეტილებით.

სესხის უზრუნველყოფა

საჭირო უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია შეთანხმებული მხარის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების თაობაზე შემუშავებულია ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები შემდეგია:

- კომერციული სესხებისათვის – უძრავი ქონება, ძირითადი საშუალებები და ბანკში არსებული ნაღდი ფული
- სამომხმარებლო სესხებისათვის - საცხოვრებელი ფართი

ბანკი ასევე ფლობს გარანტიებს მშობელი კომპანიებიდან, მათ შვილობილ კომპანიებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს და შესაძლოა მოითხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა ძირითადი ხელშეკრულების შესაბამისად. გაუფასურების რეზერვის აღეკვატურების შეფასებასთან ერთად, ხელმძღვანელობა ასევე ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებაზე დაკვირვებას.

წლის განმავლობაში ბანკის მფლობელობაში გადავიდა საწარმოო და საცხოვრებელი ფართები შეფასებული 9,323 (2008 – 1,542 ლარი) ლარად. ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად, უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები უნდა გაიყიდოს. მიღებული საფასური გამოიყენება ვალის დასაფარად. ზოგადად, ბანკი არ იყენებს უზრუნველყოფიდან შერჩენილ აქტივებს ბიზნესის მიზნებისათვის. ხელახლა ფლობილი აქტივები აღრიცხულია სხვა აქტივებში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკში სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 30,320 ლარს, ათი უმსხვილესი მხსამე მხარის მიმართ მოთხოვნის სახით (ჯამური სესხის პროცენტის 32%) (2008 – 24,175 ლარი - 20%). ამ სესხების მიმართ აღიარებულ იქნა 2,710 ლარის ოდენობის რეზერვი (2008 – 3,754 ლარი).

სესხები გაცემულ იქნა შემდეგი მომხმარებელთა ტიპებისათვის:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
კერძო კომპანიები	65,330	58,536
ფიზიკური პირები	30,273	59,489
	95,603	118,025

(aTas larSi)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაბრძელება)

სესხები გაცემულია ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე, შემდეგ სექტორებზე:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ფიზიკური პირები	30,273	59,489
კომერციული საწარმოები	51,972	45,722
სხვა	13,358	12,814
	95,603	118,025

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2008 და 2007 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეადგენს საქართველოში მოქმედი კომპანიების კორპორაციულ წილს:

	<i>აქციები</i>	<i>2009</i>	<i>აქციები</i>	<i>2008</i>
	%		%	
სს ბერბეთი	2.57%	260	2.57%	260
თბილისის ბანკთაშორისი საფონდო ბირჟა	8.33%	40	8.33%	40
		300		300
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი (შენიშვნა 12)		(260)		(260)
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები		40		40

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები შედგება:

	<i>2009</i>			<i>2008</i>		
	<i>ნომინალი</i>	<i>საბალანსო</i>	<i>ნომინალის ფიქსირებული</i>	<i>ნომინალი</i>	<i>საბალანსო</i>	<i>ნომინალის ფიქსირებული</i>
	<i>საპროცენტო</i>	<i>ლირებულზე</i>	<i>ბანაკვეთი</i>	<i>საპროცენტო</i>	<i>ლირებულზე</i>	<i>ბანაკვეთი</i>
	<i>გადა</i>	<i>ბა</i>	<i>ლირებულზე</i>	<i>გადა</i>	<i>ბა</i>	<i>ლირებულზე</i>
სამთავრო						
ბო						
სასესლო						
ფასიანი						
ქაღალდები						
ო	-	-	-	11.00%	3	033
დაფარვის						
ვადამდე						
ფლობილი						
ფასიანი						
ქაღალდები						
ო	-	-	-	3,472	-	3,500

(aTas larSi)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა შემდეგია:

	შენიშნული ნაბეჭობები	ავიჯი და მოწყობები	კომპიუტერული რეზერვები და საოფისო ტექნიკა	სატრანსპორტო საშუალებები	მშენებლური აქტივები	სხვა	სულ
დირექტორები/ბადაფასები							
31 დეკემბერი, 2008	10,154	1,261	1,038	455	5,256	3,244	21,408
მატება	-	584	195	133	3,494	120	4,526
კლება	(80)	-	-	(105)	(11)	-	(196)
ტრანსფერი	7,150	19	718	-	(8,709)	822	-
ავანსების ექვემდებარება	485	-	-	-	-	-	485
გაუფასურების ექვემდებარება	(3)	-	-	-	-	-	(3)
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,864	1,951	483	30	4,186	26,220
დარიცხული ცვლილება							
31 დეკემბერი, 2008	-	231	337	114	-	494	1,176
ცვლილების დანარიცხი	114	227	256	103	-	477	1,177
კლება	(1)	-	-	(18)	-	-	(19)
ავანსების ექვემდებარება	(113)	-	-	-	-	-	(113)
31 დეკემბერი, 2009	-	458	593	199	-	971	2,221
ნარჩენი საბალანსო დირექტორები:							
31 დეკემბერი, 2008	10,154	1,030	701	341	5,256	2,750	20,232
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,406	1,358	284	30	3,215	23,999

(aTas larSi)

9. პირითადი საშუალებები (ბაზრძელება)

	შენიღბა ნაბეღობე ბი	ავიჯი ღა მოწყობი ლობები	კომიუტი რები საოფისე ტექნიკა	სატრანსპორტი საშუაღე ბები	მშენიღბარე აქტივიები	სხვა	სულ
ღირებუღება/ბაღაღასე ბა							
31 ღეკემბერი, 2007	1,188	642	631	231	4,067	2,166	8,925
მატება	-	620	407	224	5,758	74	7,083
კღება	-	(1)	-	-	-	(1)	(2)
ტრანსფერი	3,564	-	-	-	(4,569)	1,005	-
ბაღაღასეღბის რეზერვი	5,402	-	-	-	-	-	5,402
31 ღეკემბერი, 2008	10,154	1,261	1,038	455	5,256	3,244	21,408
ღარიცხული ცვეთა							
31 ღეკემბერი, 2007	47	78	133	34	-	115	407
ცვეთის ღანარიცხი	24	153	204	80	-	379	840
ბაღაღასეღბის ევექტი	(71)	-	-	-	-	-	(71)
31 ღეკემბერი, 2008	-	231	337	114	-	494	1,176
ნარჩენი საბაღანსო ღირებუღება:							
31 ღეკემბერი, 2007	1,141	564	498	197	4,067	2,051	8,518
31 ღეკემბერი, 2008	10,154	1,030	701	341	5,256	2,750	20,232

ბანკის მიერ ჩართულ იქნა ღამოუკიდებელი შემფასებელი, შემიღბა-ნაბეღობების სამართლიანი ღირებუღების ბანსაღვრის მიზნით. სამართლიანი ღირებუღება ბანსაღვრება საბაღრო მონაცემების ბათვალისწინებით. ბაღაღასეღბის თარიღია 2009 წლის 31 ღეკემბერი. შემიღბა-ნაბეღობები ფასღაღების მეთოღით რომ შემფასებულიყო, პირითადი საშუაღბების მიღიანი საბაღანსო ღირებუღება შეაღბენღა:

	2009	2008
ღირებუღება	19,690	15,360
ღარიცხული ცვეთა	(2,418)	(1,222)
წმინღა საბაღანსო ღირებუღება	17,272	14,138

(aTas larSi)

10. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა შემდეგია:

	კომპიუტერული		სულ
	ლიცენზიები	ტექნიკა	
დირეგულება			
31 დეკემბერი, 2008	822	34	856
მატება	35	50	85
31 დეკემბერი, 2009	857	84	941
დარიცხული ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2008	100	14	114
ამორტიზაციის დანარიცხი	118	6	124
31 დეკემბერი, 2009	218	20	238
ნარჩენი საბალანსო დირეგულება:			
31 დეკემბერი, 2008	722	20	742
31 დეკემბერი, 2009	639	64	703

	კომპიუტერული		სულ
	ლიცენზიები	ლი ტექნიკა	
დირეგულება			
31 დეკემბერი, 2007	181	34	215
მატება	641	-	641
31 დეკემბერი, 2008	822	34	856
დარიცხული ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2007	57	5	62
ამორტიზაციის დანარიცხი	43	9	52
31 დეკემბერი, 2008	100	14	114
ნარჩენი საბალანსო დირეგულება:			
31 დეკემბერი, 2007	124	29	153
31 დეკემბერი, 2008	722	20	742

(aTas larSi)

11. ბაღასახადები

მოგების ბაღასახადის ხარჯი შედგება:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
მიმდინარე ბაღასახადის ხარჯი	-	-
ბაღავადებული ბაღასახადის ხარჯი – ღრუბებითი		
სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება	(467)	1,288
მინუს: ბაღავადებული ბაღასახადი, აღიარებული პირდაპირ		
კაპიტალში	(24)	(821)
მოგების ბაღასახადის (სარბეგელი) ხარჯი	<u>(491)</u>	<u>467</u>

საქართველოში მოქმედ საწარმოებს მოეთხოვებათ ინდივიდუალური საბაღასახადო დეკლარაციების წარდგენა. ბანკებისათვის, საბაღასახადო ბანაკებით მოგებაზე, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა 2009 და 2008 წლებში იყო 15%.

ეფექტური მოგების ბაღასახადის ბანაკებით განსხვავდება კანონმდებლობით განსაზღვრული ბაღასახადის ბანაკებითგან. მიმდინარე და საკანონმდებლო მოგების ბაღასახადის ხარჯის შედარება შედგება:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
მოგება დაბეგვრამდე	(5,514)	836
საკანონმდებლო ბაღასახადის ბანაკებითი	15%	15%
თეორიული მოგების ბაღასახადის ხარჯი საკანონმდებლო ბანაკებითი	(827)	125
არაბამოქმითვადი ხარჯები	93	342
საინვესტიციო ქონების გაუფასურება	204	-
მოგება აღიარებული მხოლოდ საბაღასახადო მიზნებისთვის	39	-
მოგების ბაღასახადის (სარბეგელი) ხარჯი	<u>(491)</u>	<u>467</u>

მოგების ბაღასახადის ვალდებულებები შედგება:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
მიმდინარე მოგების ბაღასახადის ვალდებულება	-	-
ბაღავადებული მოგების ბაღასახადის ვალდებულება	1,132	1,599
მოგების ბაღასახადის ვალდებულებები	<u>1,132</u>	<u>1,599</u>

(aTas larSi)

11. ბაღასახადები (ბაზრქმელება)

ბაღასახადებზე საბაღასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ღირებულება წლის განმავლობაში შემდეგია:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეზღუდვა			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეზღუდვა			2009
	2007	მოგება- ზარალის ანბარიშვ ებაში	პირდაპირ კაპიტალ ში	2008	მოგება- ზარალის ანბარიშვ ებაში	პირდაპირ კაპიტალ ში	
		2008	2009				
დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების საბაღასახადო ეფექტი:							
ძირითადი საშუალებები	513	(513)	-	-	-	-	-
მომღვეწო პერიოდზე ბაღასახადო							
საბაღასახადო ზარალები	-	168	-	168	1,197	-	1,365
სხვა აქტივები	22	(22)	-	-	-	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	6	-	6	10	-	16
ბაღასახადებზე საბაღასახადო აქტივი	535	(295)	-	240	2,135	-	2,375
დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების საბაღასახადო ეფექტი:							
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(716)	(218)	(821)	(1,755)	(1,728)	(24)	(3,507)
სესხის ბაზრასურების რეზერვი	(68)	68	-	-	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი ბაცემულ სესხებზე	-	(84)	-	(84)	84	-	-
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	(62)	62	-	-	-	-	-
ბაღასახადებზე საბაღასახადო ვალდებულება	(846)	(172)	(821)	(1,839)	(1,644)	(24)	(3,507)
ბაღასახადებზე საბაღასახადო ვალდებულება	(311)	(467)	(821)	(1,599)	491	(24)	(1,132)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ბაანია 8,949 ლარის ოდენობის მომღვეწო პერიოდზე ბაღასახადო ზარალი, რომელიც ამოიწურება 2014 წლისათვის, თუ არ მოხდა მისი უტილიზება.

(aTas larSi)

12. სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი

გაუფასურების რეზერვების დინამიკა შემდეგია:

	ბასაჟიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		ბარანტიები და პირობითი ვალიდებული გაზრდიანი გამოყენება ლი შვებულება			სულ
	სხვა აქტივები					
31 დეკემბერი, 2007	260	-	-	-	-	260
დანარიცხი	-	48	-	-	-	48
ჩამოწერა	-	(48)	-	-	-	(48)
31 დეკემბერი, 2008	260	-	-	-	-	260
დანარიცხი	-	1,252	117	109	-	1,478
ჩამოწერა	-	(267)	-	-	-	(267)
31 დეკემბერი, 2009	260	985	117	109	-	1,471

აქტივების გაუფასურების რეზერვის გაზრდა გამოწვეულია სხვადასხვა დაკავშირებული აქტივის საბალანსო ღირებულებიდან.

13. საინვესტიციო ქონება

	2009	2008
1 იანვარი	1,337	-
შესყიდვები	1,294	721
წმინდა ცვლილება სამართლიან ღირებულებაში მოგება- ზარალის გავლით	(437)	616
31 დეკემბერი	2,194	1,337

საინვესტიციო ქონება წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრა აკრედიტებული დამოუკიდებელი შემფასებლის, „ბეიკერ ტილის“ მიერ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასების საფუძველზე. „ბეიკერ ტილი“ წარმოადგენს ამ ტიპის საინვესტიციო ქონების შეფასების სპეციალისტს. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომლითაც შეიძლება აქტივების გაცვლა მცოდნე, მსურველ მყიდველსა და მცოდნე, მსურველ გამყიდველს შორის, კომერციული ბარიერებით, შეფასების თარიღისთვის, შეფასების სავაჭრო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების მიხედვით.

საიწარმო შემოსავალი რომელიც წარმოიქმნება საინვესტიციო ქონებიდან, შედგება:

	2009	2008
საიწარმო შემოსავალი	144	45

(aTas larSi)

14. განსაჩიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები

განსაჩიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები წარმოადგენს მიწას, შენობა-ნაგებობებსა და ავტომობილებს განლაგებული თბილისში და საქართველოს სხვა რეგიონებში. განკს განხრახული აქვს ამ აქტივების რეალიზაცია და ამ გარიგების განხორციელება იგეგმება 2010 წელს.

ხელახლა ფლობილი აქტივების სამართლიანი და საბალანსო ღირებულება

	2009		2008	
	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
მიწა	2,976	2,698	-	-
შენობა-ნაგებობები	7,507	6,440	725	725
სატრანსპორტო საშუალებები	185	185	-	-
განსაჩიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები	10,668	9,323	725	725
გაუფასურების რეზერვი (შენიშვნა 12)		(985)		-
განსაჩიდად არსებული ხელახლა ფლობილი აქტივები, წმინდა		8,338		725

15. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები შედგება:

	2009	2008
წინასწარი გადახდები	2,191	1,895
სხვა მომსახურებიდან მისაღები თანხები	325	706
წარმოებული აქტივები	214	-
წინასწარ გადახდილი გადასახადები საშემოსავლოს გარდა	256	106
სხვა აქტივები	2,986	2,707

სხვა ვალდებულებები შედგება:

	2009	2008
აუღიბორული მომსახურების საფასური	113	113
სხვა კრედიტორული დავალიანება	103	-
ღმინერები გამომყენებელ შვეპულებზე	109	-
რეზერვები გარანტიებსა და პირობით ვალდებულებებზე	117	-
გადასახადები	52	85
წარმოებული ვალდებულებები	-	15
სხვა ვალდებულებები	494	213

(aTas larSi)

15. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (ბაზრქელეა)

სავაჭრო მიზნებისთვის, ბანკი აწარმოებს ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით - ძირითადად სავალუტო სვოპებით. ქვემოთ მოქვანილი ცხრილი უჩვენებს წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას აღრიცხული როგორც აქტივი ან ვალდებულება ძირითადი თანხის მითითებით. ჯამურად აღრიცხული ძირითადი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის საფუძვლად აღებულ აქტივს ან ინდექსს და წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილების საფომად აღებულ ბაზისს. ძირითადი თანხა წარმოადგენს ტრანზაქციის ფლის ბოლო ნარჩენ ღირებულებას და არ უჩვენებს არც სავაჭრო და არც საკრედიტო რისკს.

	2009			2008		
	ძირი თანხა	სამართლიანი ღირებულება		ძირი თანხა	სამართლიანი ღირებულება	
		აქტივი	ვალდებ ულება		აქტივი	ვალდებ ულება
სავალუტო სვოპი	5,351	214	-	3,547	-	15
წარმოებული აქტივი, მთლიანად		<u>214</u>	<u>-</u>		<u>-</u>	<u>15</u>

16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

	2009	2008
მიმდინარე ანბარიშებს	6	4
ვალიან დეპოზიტებს	-	6,702
ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	<u>6</u>	<u>6,706</u>

(aTas larSi)

17. ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
მიმდინარე ანგარიშები	29,615	28,224
ვალიანი დეპოზიტები	28,706	32,486
ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე	<u>58,321</u>	<u>60,710</u>

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე, 44,284 ლარის ოდენობით (76%) მოიცავს ათ უმსხვილეს მესამე მხარეს (2008 - 46,964 ლარი (78 %)).

ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე მოიცავს შემდეგ მენანაბრეთა ტიპებს:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
კერძო სავარგოები	46,022	53,386
ფინანსური პირები	7,090	7,264
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორბანიზაციები	5,209	60
ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე	<u>58,321</u>	<u>60,710</u>

მენანაბრეთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით შემდეგია:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ვაჭრობა	24,604	31,534
სასტუმრო	14,343	14,488
უძრავი ქონების მშენებლობა	878	218
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	152	150
ენერჯეტიკა	34	22
ფინანსური პირები	7,090	7,264
სხვა	11,220	7,034
ვალდებულებები მენანაბრეთა წინაშე	<u>58,321</u>	<u>60,710</u>

18. აქციონერთაგან მიღებული სესხები

აქციონერთაგან თ ანკ – ისგან მიღებული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი და 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

გალუბა	თანხა		ვადა		წლიური საპროცენტო ბანაკებით	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
აშშ. დოლარი	8,819	8,714	18 თებ. 10	05 მარტი. 09	18.00%	14.00%
აშშ. დოლარი	8,731	8,699	27 აბგ. 10	28 მაისი. 09	18.00%	14.00%
აშშ. დოლარი	8,119	8,090	28 მაისი. 10	27 იანვ. 09	18.00%	13.00%
აშშ. დოლარი	7,271	8,076	25 იანვ. 10	27 ნოემბ. 09	18.00%	14.00%
აშშ. დოლარი	3,703	4,384	14 ნოემბ. 14	14 ნოემბ. 14	10.00%	10.00%
აშშ. დოლარი	3,437	3,525	05 მარტი. 10	06 აბგ. 09	18.00%	14.00%
აშშ. დოლარი	1,450	1,738	08 იანვ. 10	11 სექტ. 09	18.00%	14.00%
	<u>41,530</u>	<u>43,226</u>				

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი 3,703 ლარის ოდენობის სესხის გარდა, რომელსაც დაფარვის ვადა არის 2014 წლის 14 ნოემბერი, აქციონერების მიერ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სესხების წლიური ბანაკებითი შემცირებასა და ვადის 4

(aTas larSi)

(ოთხი) წლამდე გაბრძნობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია, დამოწმებული ანგარიშგების თარიღის შემდგომ, იხილეთ შენიშვნა 30-ში.

19. აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი

2006 წლის 14 მარტს, ბანკმა შპს თ ანკ - ისგან (აქციონერი) მიიღო აშშ. დოლარში დენომინირებული სუბორდინირებული სესხი. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთი შეადგინებს 2,551 ლარს (2008 - 2,501). სესხის ძირითადი თანხა დაფარულ უნდა იქნას ვაჭის დადგომისას - 2013 წლის 14 მარტს. საპროცენტო განაკვეთი - 9% კვარტალურად უნდა იქნას დაფარული. სესხი სუბორდინირებულია ბანკის ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ.

20. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 30,000 (2008: 30,000). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 1 ლარი. ყველა განცხადებული აქცია გამომწვევად და მთლიანად დაფარულ იქნა. ბანკის საწესდებო კაპიტალი აქციონერთან მიერ ლარში იქნა შეტანილი. შესაბამისად, დივიდენდებისა და კაპიტალის განაწილება ლარში უნდა მოხდეს.

დივიდენდები

2009 და 2008 წლებში განცხადებული და გადახდილი დივიდენდები არ არსებობდა.

21. პირობითი ვალდებულებები

საოკერაციო ბარემო

როგორც განვითარებად გაზარდ, საქართველოს არ გააჩნია ძლიერ განვითარებული ბიზნესისა და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურა, რომელიც, როგორც წესი, ახასიათებს უფრო მომწიფებულ საბაზრო ეკონომიკას. საქართველოში ოპერირება დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ გაზრდებში (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგინებს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის ბარემო, ასევე მხედველობაშია მისაღები განვითარებელი სასესხო და კაპიტალის გაზრდები). გოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეგულირებებთან მიმართებაში, რაც ზოგადად კოზიტიურ გავლენას ახდენს საინვესტიციო კლიმატზე. ხელმძღვანელების აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

აღნიშნული ტენდენცია მიზნად ისახავს არსებული ბიზნეს ბარემოს გაუმჯობესებას. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ზემოთხსენებულ რეგულირებებზე და საქართველოს მთავრობის მიერ გატარებული ფინანსური თუ ეკონომიკური ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა მგრძობიარება მსოფლიოში საბაზრო და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესების მიმართ. 2008 წლის სამხედრო კონფლიქტმა, რომელშიც ჩაბმულნი იყვნენ საქართველო, რუსეთის ფედერაცია და სამხრეთ ოსეთი და ასევე, ფინანსურმა კრიზისმა, გამოიწვია ფასიანი ქაღალდების გაზრდის არასტაბილურობა, საბანკო სექტორში ლიკვიდობის გაუმჯობესება და შეარქია საქართველოს შიდა საკრედიტო მდგომარეობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მთავრობამ წარმოადგინა რიგი ზომებისა, რომლებიც მიმართულია ბანკებისა და სხვა კომპანიების ლიკვიდობის დონის გაუმჯობესებისკენ, ჯერ კიდევ არსებობს ბანკებისა და სხვა კომპანიებისთვის კაპიტალის წვდომასთან და მის ღირებულებასთან დაკავშირებული გაუმჯობესება, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე, საოკერაციო შედეგებზე და ბიზნესის მომავალზე.

(aTas larSi)

21. პირობითი ვალდებულებები (ბაზრქელეპა)

საოპერაციო ბარემო (ბაზრქელეპა)

ასევე ვაქტორებმა, როგორცაა შემცირებული კორკორატიული ლიკვილობა და მომგებიანობა, და გაზრდილი კორკორატიული და ფიზიკური პირების გადახდის უუნარობა, გავლენა იქონიებს ბანკის მსხმსებლების სმსხის მომსახურების უნარზე. გარდა ამისა, ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებამ გამოიწვია უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივების ღირებულების გაშარქმება. არსებული ინფორმაციის ვარბლებში ბანკმა გაუზარქმების შემვასებისათვის საჭირო მომავალი უშლადი ნაკადების ღაშვებებში ასახა აღნიშნული მდგომარეობა.

თუმცა ხელმძვანელობას მიაჩნია, რომ ის ღებულობს სათანადო ზომებს მიმდინარე პირობებში ბანკის საქმიანობის მდგრაღი ბანვითარების ხელშეწყობისათვის, მოულოდნელმა სამომავლო ნებატიურმა ცვლილებებმა ზემოთაღნიშნულ საკითხებთან ღაკავშირებით, შესაძლოა შარქოვითი გავლენა იქონიოს ბანკის შეღებებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ისეთი სახით, რომლის ბანსაზღვრაც ამჟამად ვერ ხერხდება.

ფუნქციონირებაღი საწარმო

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, როგორც ეს ნაჩვენებია 27-ე შენიშვნაში, ანბარიშვების შეღებენიდან ერთ წლამღე კერიოღისთვის ბანკს ბაანნია შარქოვითი ლიკვილობის მაჩვენებელი. ასევე, როგორც ეს ნაჩვენებია 28-ე შენიშვნაში, ბანკს ფინანსური საქმიანობის მნიშვნელოვანი წიღი კონცენტრირებულია მის ერთ-ერთ აქციონერთან, სს ბითიეი ქაზახეთთან, ოპერაციებში და მნიშვნელოვნად არის ღამოკიდებული მის ღახმარებასა და ღაფინანსებაზე. ერთ წლამღე კერიოღისთვის შარქოვითი ლიკვილობის მაჩვენებლის 44,356 ღარიღან, სს ბითიეი ქაზახეთისბან მიღებული სმსხები წარმოაღებნს 37,827 ღარს. 2010 წლის 26 მარტს ბანკის აქციონერისბან მიღებული სმსხების, 37,827 ღარის ოღმეობით, ვაღა ბაიზარღა 4 წლამღე.

ბანკის მართვებობა ღარწმუნებულია, რომ აქციონერის ფინანსური მხარღაჭებით შეძლებს ლიკვილობის გაუმჯობმსებას და როგორც ასეთი შეძლებს ბანაბრძოს ვალდებულებების ღაფარვა მათი გადახდის ვაღის ღაღბომის მომენტისთვის. აღნიშნულიღან გამომღინარე, ეს ფინანსური ანბარიშვება მომზადებულია ფუნქციონირებაღი საწარმოს პრინციპებით.

თუმცა, არსებობს არსებითი ბანსაზღვრებობა ღაკავშირებული აქციონერის შესაძლებლობასთან ბანაბრძოს ბანკის ღახმარება, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვნად ეჭმქვეშ ღააქენოს ბანკის უნარი, ბანაბრძოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებაღმა საწარმომ. აქმღან გამომღინარე ბანკი შესაძლოა გახღმს უუნარო მის ჩვეულ საქმიანობის პროცესში ღროუღად ბანააღღოს აქტივები და ღაფაროს ვალდებულებები.

კანონმდებლობა

ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას მიმდინარე სასამართლო პროცესებთან და საჩივრებთან მიმართებაში ხელმძვანელობას მიაჩნია, რომ ამგვარი სასამართლო პროცესებიღან წარმოუშობიღი ვალდებულება, თუ ასეთს აღბიღი ექნება, არ იქონიებს არსებით შარქოვით გავლენას ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შეღებებზე.

(aTas larSi)

21. პირობითი ვალდებულებები (ბაზრქელეზა)

ბაღასახალეზი

საქართველოს საბაღასახალო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლოზა სხვაღასხვაგვარი ინტერკრეტაციის საშუალეზას იძლევა და ხშირ ცვლილებებს ბანიცდის. ხელმძღვანელოზის მიერ აღნიშნული კანონმდებლოზის ინტერკრეტაცია ბანიცის ოკრაციებთან და საქმიანოზასთან მიმართეზაში შესალოა შესაბამისმა რეპრონალურმა თუ ცენტრალურმა ორბანოეზამ სწორად არ მიიწნიონ. საქართველოში უკანასკნელ პერიოლოში ბანიცითარებული მოვლენეზი ცხაღყოფს, რომ საბაღასახალო ორბანოეზი მკაცრად უღებეზიან კანონმდებლოზის ინტერკრეტაციისა და შეფასეზის საკითხს; შეღებაღ, შესალოა, ეჭვქვეშ დაღბეს ის ბარიბეზები და ქმეღებეზი, რომლებიც უწინ მართეზულად მიიწნიოღა და ბანცს ღამატეზიოთი ბაღასახალეზი, ჯარიმეზი და საურავეზი დაეკისროს. საბაღასახალო ორბანოეზი უზღებამოსიღნი არიან, შეამოწმონ კომპანიის საბაღასახალო მღგომარეობა წინა სამი კალენღარული წლის ბანეავლოზაში, ბანსაზღვრული ბარემოეზების არსებოზისას კი უზრო ხანბრძლივ პერიოღსაც ბაღასხელონ.

2009 წლის 31 დეკემბრის მღგომარეობით, ბანცის ხელმძღვანელოზას მიაწნია, რომ მათ მიერ კანონმდებლოზის მართეზული ინტერკრეტაცია უზრუნველყოფს ბანცის საქმიანოზის სტაბილუროზას.

პირობითი ზინანსური ვალდებულებეზი

31 დეკემბრის მღგომარეობით, ბანცის ზინანსური პირობითი ვალდებულებეზი მოიცავს:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
საკრედიტო ვალდებულებეზი		
ბამოუყენებელი სესხი	2,862	13,292
ბარანტიეზი	15,150	16,158
	18,012	29,450
ვალდებულებეზი საოპერაციო იჯარიღან		
არა უბვიანეს 1 წლისა	796	588
1 წლის შემღბომ, მაბრამ არა უბვიანეს 5 წლისა	1,880	1,649
5 წლის შემღბომ	1,049	970
	3,725	3,207
ბამოკლეზული – ბარანტიეზის უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ნაღდი ფული	(9,113)	(8,897)
პირობითი ზინანსური ვალდებულებეზი	12,624	23,760

(aTas larSi)

22. წმინდა ბასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ბამოშვებული ბარანტივები	508	426
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	480	897
თანხების ინკასაცია	45	47
ვალუტის კონვერტაცია	40	81
შემნახველი ოპერაციები	20	18
სააბენტოს ბასამრჯელო	-	629
სხვა	755	950
ბასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	1,848	3,048
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	112	71
საკასო ოპერაციები	14	47
ვალუტის კონვერტაცია	1	18
მიღებული ბარანტივები	12	11
შემნახველი მომსახურება	5	1
შხვა	162	177
ბასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	306	325
წმინდა ბასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	1,542	2,723

23. სხვა შემოსავალი

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ანაზღაურებული სასამართლო გაქი	237	26
წინანსური აქტივების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი	214	-
საიწარმო შემოსავალი	144	45
წარიმები	106	7
ხელახლა ფლობილი აქტივების გაყიდვა	59	253
სადაზღვევო კომპანიიდან მიღებული ბასამრჯელო	4	52
საინვესტიციო კირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი	-	616
სხვა	4	1
სხვა შემოსავალი სულ	768	1,000

(aTas larSi)

24. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
იწარა	964	804
მარკეტინგი და რეკლამა	769	876
იურიდიული მომსახურება და კონსულტაციები	567	502
კომუნიკაციები	344	270
კომუნალური მომსახურების ხარჯი	324	245
საოპერაციო გადასახადები	301	651
საოფისე მოწყობილობები	281	243
უსაფრთხოება	279	232
ჯარიმები	186	3
ბარათების დამზადებასთან დაკავშირებული ხარჯები	153	146
სამიწვინეო და დაკავშირებული ხარჯები	62	92
ძირითადი საშუალებების შეძენა-შენახვა	61	130
ბანკისთვის მიწვევების ღირებულებები	48	98
დაზღვევა	28	22
პერსონალის სწავლება	10	35
სხვა	401	427
სხვა საოპერაციო ხარჯები	<u>4,778</u>	<u>4,776</u>

25. რისკების მართვა

შესავალი

რისკი ბანკის საქმიანობის განუყოფელი ნაწილია. რისკის მართვა შესაძლებელია მუდმივი იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მონიტორინგის გზით რისკების ღირებულებასთან მიმართებაში. რისკების მართვის პროცესი მნიშვნელოვანია ბანკის უწყვეტი განვითარებისათვის, შესაბამისად, ბანკის თითოეული თანამშრომელი ვალდებულია გაამყაროს საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკი. ბანკის წინაშე ძირითადად დგას საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო და საოპერაციო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო სიკვებად.

რისკის მართვის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა ბარემოს, ტექნოლოგიური და დარბობრივი ცვლილებები. რისკების მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესის მეშვეობით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

ღირებულებით საბჭო პასუხისმგებელია რისკების იდენტიფიცირებასა და კონტროლზე, თუმცა ცალკეული დამოუკიდებელი ერთეულები პასუხს აბეზენ რისკების მართვასა და მონიტორინგზე.

ღირებულებით საბჭო

ღირებულებით საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო კოლიტიკის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

მმართველთა საბჭო

მმართველთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკში რისკების მართვის პროცესების მონიტორინგზე.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრქველვა)

შესავალი (ბაზრქველვა)

რისკების მართვის კომიტეტი

რისკების მართვის კომიტეტს აკისრია პასუხისმგებლობა რისკების მართვის სტრატეგიის ჩამოყალიბებასა და მასთან დაკავშირებული პრინციპების, წესების, კოლიტიკისა და ლიმიტების შესრულებაზე. რისკების მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული არსებითი საკითხების რეგულირებასა და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მართვასა და ზედამხედველობაზე.

რისკების მართვის ერთეული

რისკების მართვის ერთეული პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების შემუშავებასა და დანერგვაზე, დამოუკიდებელი კონტროლის პროცესის უზრუნველყოფის მიზნით.

რისკის მაკონტროლებელი ერთეული

რისკის მაკონტროლებელი ერთეული პასუხისმგებელია ბანკის რისკების კოლიტიკისა და ლიმიტების შესრულების მონიტორინგზე. თითოეულ ბიზნეს ერთეულს გააჩნია დეცენტრალიზებული ერთეული, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე, ასევე პროექტების და სტრუქტურული ოპერაციების რისკების შეფასების და მათი ლიმიტების მონიტორინგის ჩათვლით. ერთეული ასევე პასუხს აბეჭდვს რისკების შეფასების და ანგარიშების სისტემაზე.

ბანკის ხაზინა

ბანკის ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვასა და მთლიანად ფინანსურ სტრუქტურაზე. ხაზინა ძირითადად პასუხს აბეჭდვს ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის მიერ ყოველთვის უნდა ხდებოდეს ბანკის რისკების მართვის პროცესების აუდიტი. შიდა აუდიტი ამოწმებს როგორც პროცედურების აღმკვებლობას, ასევე ბანკის შესაბამისობას აღნიშნულ პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ხელმძღვანელობასთან განიხილავს შეფასების შედეგებს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს მის აღმოჩენებსა და რეკომენდაციებს.

რისკების შეფასებისა და ანგარიშების სისტემა

ბანკის რისკების შეფასება ხორციელდება იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს ჩვეულებრივ ვითარებაში წარმოქმნილ მოსალოდნელ დანაკარგებსა და გაუთვალისწინებელ ზარალს, რომელიც ფასდება წარსულში წარმოშობილი ზარალის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე. მოდელი იყენებს ალგორითმს ისტორიულ გამომდინარეობაზე დაყრდნობით, რომელიც კორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. ბანკი განიხილავს უარეს სცენარსაც, როდესაც ფაქტობრივად აღბილი აქვს ისეთ ექსტრემალურ მოვლენებს, რომლებიც არ უნდა დაგეგარიყო.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უპირატესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების საფუძველზე. აღნიშნული ლიმიტები ასახავს როგორც ბანკის ბიზნეს სტრატეგიასა და საბაზრო პირობებს, ასევე ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს, შერჩეული დარგების ხაზბასით. გარდა ამისა, ბანკი აკონტროლებს და აფასებს რისკის მონაცემებს თითოეული სახის რისკსა და საქმიანობასთან მიმართებაში.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრქველვა)

შესავალი (ბაზრქველვა)

ნებისმიერ საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შემოწმება ხდება ანალიზის, კონტროლისა და აღრეული რისკების იდენტიფიცირების მიზნით. აღნიშნული ინფორმაციის და ახსნა-განმარტებების წარღვნა ხდება მმართველთა საბჭოსათვის, რისკების მართვის კომიტეტისა და თითოეული განყოფილების ხელმძღვანელისათვის. ანბარიში მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა აბრეპირებული საკრედიტო რისკი, საკრედიტო პრობნოზები და ლიმიტებთან დაკავშირებული გამონაკლისები. ყოველთვიურად წარმოებს დეტალური ანბარიშგება სამრეწველო, სამომხმარებლო და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. ზედა რბოლის ხელმძღვანელი პერსონალი კვარტალურად ავასებს საკრედიტო ზარალების რეხერვის აღმკვარტურბას. კვარტალში ერთხელ დირექტორთა საბჭოს ებზავნება დავვრილებითი ანბარიში, რომელიც მოიცავს ბანკის რისკების შევასებისა და განსაზღვრისათვის აუცილებელ ინფორმაციას.

ბანკში თითოეულ რბოლს ებზავნება სპეციალური ანბარიში, რისკების შესახებ დეტალური, აუცილებელი და განსლელული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭო და ბანკის შესაბამისი თანამშრომლები მსჯელობენ საბაზრო ლიმიტების გამოყენების, ქონებრივი ინვესტიციების და ლიკვიდობის, ასევე, სხვა რისკების შესახებ.

რისკის შემცირება

ბანკის რისკების მართვის სტრატეგიის ნაწილს წარმოადგენს ვინანური ინსტრუმენტების გამოყენება საბრცენტო ბანაკვითის და ვალუტის კურსის ცვლილებათა შეღებად წარმოქმნილი რისკების, კაკიტალის რისკის, საკრედიტო რისკისა და პრობნოზირებადი ოპერაციების შეღებად წარმოქმნილი რისკების მართვის მიზნით.

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით, ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას.

ჭარბი რისკის კონცენტრაცია

რისკის კონცენტრაციას აღბილი აქვს მაშინ, როდესაც შეთანხმებული მხარეები ჩართულნი არიან მსბავს ბიზნეს საქმიანობაში, საქმიანობას ეწვიან ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ რეგიონში, ან აქვთ მსბავსი ეკონომიკური მღბომარეობა და ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა ცვლილებები თანაბარ უარყოფით გავლენას ახდენს სახელშეკრულბო ვალდებულებების შესრულების უნარზე. კონცენტრაცია მიუთითებს იმაზე, რომ ბანკი შეღარებით მბრცნობიარე იქნება კონკრეტულ სვეროში თუ გეოგრაფიულ ნაწილში მიმდინარე ცვლილებების მიმართ.

ჭარბი რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს სპეციალურ ინსტრუმტციებს დივერსიფიცირებულ კორტფელთან დაკავშირებით. იდენტიფიცირებული საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის კონტროლი და მართვა შესაბამისად ხდება.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრძექლეუბა)

საკრედიტო რისკი

ბანკის საკრედიტო რისკი ღებუბა მხარის შმსაქლო ზარალის შმმთხვეუბაში, თუ ეს ზარალი გამოწვეულია მიორე მხარის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შმუსრულებლობით. ბანკი მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკებს, იმ რისკების მოცულობაზე კონტროლის დაწესებით, რომელთა მიღებაც სურს ინდივიდუალური შმთანხმებული მხარეებისათვის, ასევე გეოგრაფიული და დარბობრივი კონცენტრაციისათვის, ასევე ამგვარი რისკების გავლენის მონიტორინგის მეშვეობით.

ბანკში დანერბილია საკრედიტო ხარისხის განხილვის პროცედურა, რათა დროულად მოხდეს შმთანხმებული მხარეების კრედიტუნარიანობის შმსაქლო ცვლილების იდენტიფიცირება. აღნიშნული განხილვა ეხება ჩვეულებრივ უზრუნველყოფასაც. საკრედიტო რისკის კლასიფიცირების სისტემის გამოყენებით, დაწესებულია ლიმიტები შმთანხმებული მხარისათვის, რითაც ხდება თითოეული შმთანხმებული მხარისათვის საკრედიტო რეიტინგის მინიჭება. საკრედიტო რეიტინგების გადახედვა რეგულარულად ხდება. საკრედიტო ხარისხის განხილვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შმავასოს რისკით გამოწვეული კოტენციური ზარალი და მიიღოს სათანადო ზომები.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოებული საკრედიტო რისკი ნებისმიერ დროს ეხება მხოლოდ კოზიტიურ სამართლიან ღირებულებას, რობორც ეს ასახულია ფინანსური მღბომარეობის ანგარიშგებებაში.

საკრედიტო ვალდებულებების რისკი

ბანკი მომხმარებელს აძლევს გარანტიას, რომლის თანახმად, ბანკმა შმსაქლოა კლიენტის სახელით გადაიხადოს თანხები. აღნიშნული თანხების მიღება ხდება მომხმარებელთაგან აკრედიტივის პირობების საფუძველზე. ამ შმმთხვეუბაში, ბანკი ღბას სესხებთან დაკავშირებული ანალოგიური რისკების წინაშე და მათი შმმცირება ხდება კონტროლის იდენტური პროცედურებისა და კოლიტიკის შმსაბამისად.

ქვემოთ მოყვანილია ფინანსური მღბომარეობის ანგარიშგების კომკონენტების მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ჩათვლით. მაქსიმალური რისკი ჯამურად არის ნაჩვენები, ურთიერთჩათვლის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე შმმცირებაგდე.

	<i>შენიშნვა</i>	<i>მაქსიმალური რისკი 2009</i>	<i>მაქსიმალური რისკი 2008</i>
ფული და ფულადი ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	5	9,608	11,257
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	2,579	2,707
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	82,427	105,055
გასაყოფად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	40	40
დაფარვის ვადაგდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	-	3,472
		94,654	122,531
პრობითი ფინანსური ვალდებულებები	21	8,899	20,553
მთლიანი საკრედიტო რისკი		103,553	143,084

საკრედიტო ვალდებულებების რისკი (ბაზრძექლეუბა)

როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი ასახულია სამართლიანი ღირებულებით, ზემოთ ნაჩვენები თანხები წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკს, თუმცა არა იმ მაქსიმალურ რისკს, რომელიც შმსაქლოა წარმოიშვას მომავალში ღირებულებების ცვლილების გამო.

(aTas larSi)

ზინანური ინსტრუმენტის თითოეული ტიპისათვის, მაქსიმალური საკრედიტო რისკის თაობაზე უფრო დეტალური ინფორმაცია მოცემულია კონკრეტულ შენიშვნებში. უზრუნველყოფისა და რისკის შემცირების მეთოდების ეფექტი ნახვენებია შენიშვნაში 7.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრქველვა)

საკრედიტო რისკი (ბაზრქველვა)

საკრედიტო ხარისხი ვინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით

ვინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მართვა ხდება ბანკის შიდა საკრედიტო რეგულაციებით. ქვემოთ მოყვანილია აქტივების ტიპების საკრედიტო ხარისხი, ვინანსური მფლობელობის ანგარიშების სესხებითან დაკავშირებულ მუხლებთან მიმართებაში, ბანკის საკრედიტო სისტემაზე დაყრდნობით.

	შენიშვნა	არ არის გაუფასურებული				
		გადალო		არასტანდარტული	ინდივიდუალური	სულ
		რეიტინგი	სტანდარტული			
შენიშვნა	2009	რეიტინგი	რეიტინგი	2009	2009	
ფული და ფულადი ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	5	9,608	-	-	-	9,608
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	2,579	-	-	-	2,579
კლიენტებსა და ბანკებთან სესხები	7					
კორპორაციული სესხი		25,594	2,188	1,380	6,051	35,213
მცირე ბიზნესის დაწესებულება		1,349	456	592	1,781	4,178
სამომხმარებლო სესხი		36,500	1,879	2,426	10,459	51,264
იკონომიკური სესხი						
საცხოვრებელი ფართისათვის სესხი		2,473	290	539	1,209	4,511
		437	-	-	-	437
		66,353	4,813	4,937	19,500	95,603
სულ		78,540	4,813	4,937	19,500	107,790

	შენიშვნა	არ არის გაუფასურებული				
		გადალო		არასტანდარტული	ინდივიდუალური	სულ
		რეიტინგი	სტანდარტული			
შენიშვნა	2008	რეიტინგი	რეიტინგი	2008	2008	
ფული და ფულადი ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	5	11,257	-	-	-	11,257
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	2,707	-	-	-	2,707
კლიენტებსა და ბანკებთან სესხები	7					
კორპორაციული სესხი		29,168	677	2,597	9,188	41,630
მცირე ბიზნესის დაწესებულება		6,217	710	817	1,100	8,844
სამომხმარებლო სესხი		35,591	4,700	10,125	8,534	58,950
იკონომიკური სესხი						
საცხოვრებელი ფართისათვის სესხი		4,225	350	1,756	1,064	7,395
		1,192	-	-	14	1,206
		76,393	6,437	15,295	19,900	118,025
დაფარვის ვალდებულებების ინვესტიციები	8	3,472	-	-	-	3,472

(aTas larSi)

სულ	93,829	6,437	15,295	19,900	135,461
------------	---------------	--------------	---------------	---------------	----------------

25. რისკების მართვა (გაბრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაბრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით (გაბრძელება)

კლიენტებზე გაცემული ვადაბადაცილებული სესხები მოიცავს სესხებს, რომელთა ვადაბადაცილება რამდენიმე დღეს შეაღებენ. ქვემოთ მოცემულია ვადაბადაცილებული სესხების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით. ვადაბადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ მიიჩნევა გაუფასურებულად.

საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არც ვადაბადაცილებულია და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული, განკის მიერ ასე განისაზღვრება:

- ფინანსური აქტივი, რომლის საშუალო ვადაბადაცილება შეაღებენ 10 დღეზე ნაკლებს ან უტოლდება 10 დღეს, შეფასებულია როგორც მაღალი რეპიტინგის მქონე;
- ფინანსური აქტივი, რომლის საშუალო ვადაბადაცილება შეაღებენ 10 დღეზე მეტს და 20 დღეზე ნაკლებს ან 20 დღეს, შეფასებულია როგორც სტანდარტული რეპიტინგის მქონე;
- ფინანსური აქტივი, რომლის საშუალო ვადაბადაცილება შეაღებენ 20 დღეზე მეტს და 90 დღეზე ნაკლებს ან 90 დღეს, შეფასებულია როგორც არასტანდარტული რეპიტინგის მქონე.

არა გაუფასურებული სესხების ვადიანობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით

	<i>30 დღეზე ნაკლები 2009</i>	<i>31-60 დღე 2009</i>	<i>61-90 დღე 2009</i>	<i>90 დღეზე მეტი 2009</i>	<i>სულ 2009</i>
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,579	-	-	-	2,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორაციული სესხი	26,464	1,693	1,005	-	29,162
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	1,687	208	502	-	2,397
სამომხმარებლო სესხი	38,129	751	1,916	9	40,805
იკოთეკური საცხოვრებელი ფართისათვის	2,910	323	69	-	3,302
სხვა	436	-	-	-	436
	69,626	2,975	3,492	9	76,102
სულ	72,205	2,975	3,492	9	78,681

	<i>30 დღეზე ნაკლები 2008</i>	<i>31-60 დღე 2008</i>	<i>61-90 დღე 2008</i>	<i>90 დღეზე მეტი 2008</i>	<i>სულ 2008</i>
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,707	-	-	-	2,707
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორაციული სესხი	25,005	1,727	2,782	2,928	32,442
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	6,147	671	167	759	7,744
სამომხმარებლო სესხი	34,612	5,335	2,380	8,089	50,416
იკოთეკური საცხოვრებელი ფართისათვის	4,154	570	153	1,454	6,331
სხვა	1,192	-	-	-	1,192
	71,110	8,303	5,482	13,230	98,125
სულ	73,817	8,303	5,482	13,230	100,832

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (გაბრძნობა)

საკრედიტო რისკი (გაბრძნობა)

გაუფასურების შეფასება

სმსხის გაუფასურების შეფასებისათვის ძირითადად საჭიროა ინფორმაცია იმის თაობაზე, არის თუ არა ძირითადი თანხა ან პროცენტი 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული, თუ არსებობს რაიმე სახის ცნობილი სირთულეები შეთანხმებული მხარის ფულად ნაკადებთან მიმართებაში, შემცირდა თუ არა საკრედიტო რეიტინგი ან თუ დაირღვა ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობები. გაუფასურების შეფასება ხდება ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვების ან კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების ბათვალისწინებით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

ბანკი თითოეული სმსხისათვის ინდივიდუალურად განსაზღვრავს რეზერვს. რეზერვის თანხის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება შეთანხმებული მხარის ბიზნეს გეგმა, მისი უნარი გაუმკლავდეს ვინანსურ სირთულეებს ასეთის წარმოშობის შემთხვევაში, გააკონტროლოს შემთხვევაში დაგეგმილი ქმედებები, სხვა ვინანსური სახსრების არსებობა და უზრუნველყოფის სარეალიზაციო ფასი, ასევე, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ვადა. გაუფასურების ზარალის შეფასება ხდება საანბარიშეგებო თარიღით, თუ გაუთვალისწინებელი მოვლენები სხვაგვარად არ მოითხოვს.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

რეზერვების შეფასება კოლექტიურად ხდება იმ სმსხებიდან წარმოშობილი ზარალისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის არსებითი (საკრედიტო ბარათების, იკონტროლი სმსხისა და უზრუნველყოფის გარეშე სამომხმარებლო სმსხების ჩათვლით) და იმ სმსხებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არსებითია, მაგრამ არ არსებობს ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. რეზერვების შეფასება ხდება საანბარიშეგებო თარიღით ყველა ცალკეული კორტფელისათვის.

კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს გაუფასურებას, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იყოს კორტფელში, იმისდა მიუხედავად, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. გაუფასურების ზარალის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება: კორტფელის ისტორიული ზარალი, მიმდინარე ეკონომიკური პირობები, ღრის სხვაობა ზარალის წარმოშობასა და მის იდენტიფიცირებას შორის, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის და გაუფასურების შემდგომი ამოღების ბათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს აღნიშნული პერიოდს, რომელმაც შესაძლოა ერთი წელი შეადგინოს. შემდეგ ხდება გაუფასურების რეზერვის გადახედვა საკრედიტო სამსახურის მიერ, ბანკის ზოგად კოლექტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ვინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების შეფასება და რეზერვის შემენა ხდება სმსხის ანალოგიურად.

ბანკის ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თავმოყრილია საქართველოს ტერიტორიაზე.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრულუბა)

საკრედიტო რისკი (ბაზრულუბა)

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები (ბაზრულუბა)

	2009				2008			
	საქართ ველო	ჩ ქვეყნ ები	დსთ. და სხვა უცხოურ ი ბანკები	სულ	საქართ ველო	ჩ ქვეყნები	დსთ. და სხვა უცხოურ ი ბანკები	სულ
აქტივები:								
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	13,607	-	3,030	16,637	12,883	-	5,119	18,002
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,579	-	-	2,579	2,707	-	-	2,707
კლიენტებზე გაცემული სესხები	82,427	-	-	82,427	105,055	-	-	105,055
საინვესტიციო უსიანო ქალაქები:								
- ბასაყილად არსებული	40	-	-	40	40	-	-	40
- დაფარვის ვალდებ ვლობილი	-	-	-	-	3,472	-	-	3,472
საბადასახადო აქტივები	198	-	-	198	518	-	-	518
სხვა აქტივები	2,772	-	214	2,986	4,138	-	631	4,769
	101,623	-	3,244	104,867	128,813	-	5,750	134,563
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	6	-	-	6	6,706	-	-	6,706
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	58,321	-	-	58,321	60,710	-	-	60,710
აქციონერისგან მიღებული სესხები	-	-	41,530	41,530	-	-	43,226	43,226
გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის ვალდებულება	1,473	-	-	1,473	1,599	-	-	1,599
სხვა ვალდებულებები	494	-	-	494	213	-	-	213
აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	-	2,551	2,551	-	-	2,501	2,501
	60,294	-	44,081	104,375	69,228	-	45,727	114,955
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	41,329	-	(40,837)	492	59,585	-	(39,977)	19,608

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრული)

ლიკვიდობის რისკი და დაზინანების მართვა

ლიკვიდობის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ბანკი ვერ დაფარავს მის ფინანსურ ვალდებულებებს ვადის დაღობისას, ჩვეულებრივ თუ რთულ ვითარებაში. აღნიშნული რისკის შემცირების მიზნით, ხელმძღვანელობას მის ძირითად დეპოზიტებთან ერთად გააჩნია სხვადასხვა დაზინანების წყარო. ბანკი ახდენს აქტივების ლიკვიდობასთან მიამართებაში მართვას და სამომავლო ფულადი ნაკადების და ლიკვიდობის ყოველდღიურ მონიტორინგს. აღნიშნული მონიტორინგის მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებას და იმგვარი უზრუნველყოფის არსებობას, რომლის გამოყენებაც, საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება დამატებითი დაზინანებისათვის.

ბანკი ფლობს ბაზარზე ფართოდ კოტირებული სხვადასხვა აქტივების კორტაჟს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მიზნებისათვის გათვალისწინებულ შემთხვევაში. ლიკვიდობის მიზნებისთვის, ბანკს შეუძლია კრედიტის გამოყენება. დამატებით, ბანკი ფლობს იმგვარ დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სეზ-ში, რომლის მოცულობა დამოკიდებულია მოზიდულ სახსრებზე.

ბანკის მიერ ლიკვიდობის დონის შეფასება და მართვა ხდება ცალკე აღებული სეზ-ის მიერ დაწესებული ლიკვიდობის კოეფიციენტის საფუძველზე. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული კოეფიციენტი შემდეგია:

	<u>2009, %</u>	<u>2008 %</u>
“ლიკვიდობის საშუალო კოეფიციენტი” (ლიკვიდური აქტივები/ვალდებულებები)>20% (2008 – 20%)	22.54	23.65

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი ნარჩენი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის პარამეტრები 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკონტრაქტო არაღისკონტირებული დაფარვების ვალდებულებაზე დაყრდნობით. დაფარვებისათვის, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, მოიზარება, რომ შეტყობინება გყისიერად მოხდა. თუმცა, ბანკი ელის, რომ მმანაბრეთა უმეტესი ნაწილი არ მორითხოს დაფარვას ყველაზე აღრეული შესაძლო თარიღით და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, როგორც ეს ნაჩვენებია ბანკის დეპოზიტის მომსახურების ისტორიაში.

(aTas larSi)

25. რისკების მართვა (ბაზრქველვა)

ლიკვიდობის რისკი და დაზინანების მართვა (ბაზრქველვა)

ზინანური ვალდებულებების ანალიზი ნარჩენი საკონტრაქტო ვალების მიხედვით (ბაზრქველვა)

ზინანური ვალდებულებები 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები		3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	6	-	-	-	-	6
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	50,331	7,868	767	756	59,722	
აქციონერისგან მიღებული სესხი	21,369	18,451	5,524	-	45,344	
აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,290	-	3,290	
არადისკონტირებული ზინანური ვალდებულებები სულ	71,706	26,319	9,581	756	108,362	

ზინანური ვალდებულებები 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები		3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	6,685	-	-	-	6,685	
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	35,232	21,574	6,039	-	62,845	
აქციონერისგან მიღებული სესხი	16,117	22,378	-	6,995	45,490	
აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,459	-	3,459	
არადისკონტირებული ზინანური ვალდებულებები სულ	58,034	43,952	9,498	6,995	118,479	

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ზინანური აქტივებისა და ვალდებულებების საკონტრაქტო ვალები.

	3 თვეზე ნაკლები		3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
2009	3,188	1,809	4,450	10,278	19,725	
2008	5,125	6,593	500	8,334	20,552	

ბანკი არ ელის, რომ ყველა პირობითი ვალდებულება იქნება დაზარული ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. ისტორიულად, მათი ლიკვიდაცია უფრო ბრძელვადიან პერიოდში მოხდა, ვიდრე ეს ნაჩვენებია ცხრილებში ზემოთ. აღნიშნული ნაშთები ჩართულია 3 თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ვალდებულებებში.

მენაბრეთა წინაშე ვალდებულებებში ჩართულია ზიანიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები. საქართველოს კანონმდებლის შესაბამისად, ბანკმა ამგვარი დეპოზიტი უნდა დაზაროს დეპოზიტორის მოთხოვნისას.

25. რისკების მართვა (ბაზრქველვა)

(aTas larSi)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილების შედეგად, რაც გამოწვეულია სავაჭროცენტო ბანაკვითების, სავალუტო კურსის და კაპიტალის ფასთა რყევით. მოსალოდნელი საბაზრო რისკის მართვა ხდება კოტენციური ზარალის განსაზღვრით და ღირებულების სისტემის გამოყენებით.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო. მმართველმა საბჭომ დააწესა ღირებულები განთავსებულ სახსრებზე ვალუტების მიხედვით, სეზონის ინსტრუმენტებზე დაყრდნობით, ხოლო აღნიშნულის მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება.

ფინანსებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის არასავაჭრო ფულადი აქტივები და ვალდებულებები და დაგეგმილი ფულადი ნაკადები ბანკის ძირითად ვალუტებში, 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილში გაანგარიშებულია ვალუტების ბონივრული შესაძლო დინამიკის ეფექტი ლართან მიმართებაში, მაშინ როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშების ყველა სხვა კომპონენტი უცვლელი რჩება (ვალუტისადმი მგრძობიარე არასავაჭრო ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ეფექტი კაპიტალზე არ განსხვავდება ეფექტისაგან მოგება-ზარალის ანგარიშებზე. უარყოფითი თანხები ცხრილში ასახავს კოტენციურ წმინდა კლებას კაპიტალსა თუ მოგება-ზარალის ანგარიშებზე, მაშინ როდესაც დადებითი თანხები ასახავს კოტენციურ წმინდა მატებას.

ვალუტა	ვალუტის კურსის ცვლილება	ეფექტი შემოსავალზე დაგეგვრამდე	ვალუტის კურსის ცვლილება	ეფექტი შემოსავალზე დაგეგვრამდე
	% 2009	2009	% 2008	2008
აშშ. დოლარი	16.20%	(928)	11.20%	(666)
ევრო	13.20%	(97)	19.30%	(59)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკიდან წარმოიქმნება ზარალი გამოდინარეობს სისტემების მწყობრიდან გამოსვლიდან, მქანაიური შეცდომებიდან, თაღლითობიდან თუ სხვა გარეშე ფაქტორებიდან. სათანადო კონტროლის არარსებობის შემთხვევაში, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს რეპუტაციაზე, გამოიწვიოს იურიდიული სანქციები ან ფინანსური ზარალი. ბანკის მიერ ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრა არ იქნება შესაძლებელი, თუმცა ეფექტური იქნება, თუ ბანკი მართავს რისკებს კონტროლის სისტემისა და კოტენციური რისკების მონიტორინგისა და რეაგირების მეშვეობით. კონტროლის სისტემა უნდა აუდიტის გამოყენებასთან ერთად უნდა მოიცავდეს მოვალეობათა სათანადოდ განაწილებას, ხელმისაწვდომობის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლებისა და შეფასების პროცესებს.

(aTas larSi)

26. შინაანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

შინაანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარმოღობისთვის განვიხილავთ შემოთქმულ წარმოღობილ იმარაქიას შემფასების მეთოდით:

- ღონე 1: კვოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები აქტიურ ბაზრებზე იმენტური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის
- ღონე 2: მეთოდები, რომლითაც შესაძლებელია ყველა იმ ინფორმაციაზე დაკვირვება, რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მნიშვნელოვან ბავლენას ახდენს რებისტრიტრებულ სამართლიან ღირებულებაზე
- ღონე 3: მეთოდები, რომელიც იყენებს ინფორმაციას, რომელიც მნიშვნელოვან ბავლენას ახდენს რებისტრიტრებულ სამართლიან ღირებულებაზე, რომელიც არ ემყარება დაკვირვებას დაქვემდებარებულ საბაზრო მონაცემებს.

შემოთქმულ წარმოღობილი ცხრილი გვიჩვენებს სამართლიანი ღირებულების იმარაქიის ღონეების მიხედვით რებისტრიტრებული შინაანსური ინსტრუმენტების ანალიზს.

<i>2009 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>ღონე 1</i>	<i>ღონე 2</i>	<i>ღონე 3</i>	<i>სულ</i>
შინაანსური აქტივები				
ბასაყიდად არსებული				
საინვესტიციო ფასიანი				
ქაღალდები			40	40
სხვა აქტივები – წარმოებული				
აქტივი	-	214	-	214
	<u>-</u>	<u>214</u>	<u>40</u>	<u>254</u>

26. შინაანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (ბაბრქელება)

არა სამართლიანი ღირებულებით გაღატანილი შინაანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

(aTas larSi)

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის წინანსურ ანგარიშგებაში ასახული წინანსური ინსტრუმენტების შედარებითი ანალიზი საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების მიხედვით. ცხრილი არ ასახავს არაწინანსური აქტივებისა და არაწინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას.

	<i>საბალანსო ღირებულება 2009</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება 2009</i>	<i>უღიარებელი მოგება/ (ზარალი) 2009</i>	<i>საბალანსო ღირებულება 2008</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება 2008</i>	<i>უღიარებელი მოგება/ (ზარალი) 2008</i>
წინანსური აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	16,637	16,637	-	18,002	18,002	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,579	2,579	-	2,707	2,707	-
კლიენტებზე ბაცემული სესხები	82,427	82,427	-	105,055	105,055	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: - დაფარვის ვადადღე ფლობილი	-	-	-	3,472	3,472	-
წინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	6	6	-	6,706	6,706	-
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	58,321	58,321	-	60,710	60,710	-
აქციონერისგან მიღებული სესხები	41,530	40,607	(923)	43,226	43,226	-
აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	2,551	2,011	(540)	2,501	2,261	(240)
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მილიანი უღიარებელი ცვლილება			(1,463)			(240)

ქვემოთ აღწერილია იმ წინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები, რომლებიც წინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (სამ თვეზე ნაკლები) წინანსური აქტივებისა და წინანსური ვალდებულებებისათვის მიიჩნევა, რომ მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება სამართლიან ღირებულებას. აღნიშნული დაშვება ასევე ძალაშია მოთხოვნადღე დეპოზიტებისათვის, შემნახველი ანგარიშებისათვის კონკრეტული ვადის გარეშე და ცვლადი ბანაკვეთის მქონე წინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

26. წინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (ბაზრძელება)

(aTas larSi)

ვიქსირებული ბანაკვეთის მქონე ვინანსური ინსტრუმენტები

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული, ვიქსირებული ბანაკვეთის მქონე ვინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას ანალოგიური ვინანსური ინსტრუმენტების საბაზრო სავროცენტო ბანაკვეთების შედარებით მათ მიმდინარე საბაზრო სავროცენტო ბანაკვეთებთან. ვიქსირებული სავროცენტო ბანაკვეთის მქონე დეპოზიტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, აქტიური ფულადი ბაზრის სავროცენტო ბანაკვეთების გამოყენებით სესხებისათვის, რომელთაც გააჩნიათ ანალოგიური სავროცენტო რისკები და ვადა. ბირჟაზე კოტირებული გამოწვევული სასესიო ფასიანი ქაღალდებისათვის, სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება ხდება კოტირებული საბაზრო ფასდამებით. იმ გამოწვევული თამასუქებისათვის, რომელთათვისაც არ არსებობს კოტირებული საბაზრო ფასი, გამოიყენება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი, მიმდინარე სავროცენტო ბანაკვეთის წრფივად დაყრდნობით, რომელიც მიესადაგება ნარჩენ ვადას.

27. ვინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ვინანსურად ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვების ვალდებულებებისათვის, იხილეთ შენიშვნა 25 - „რისკების მართვა“.

	2009			2008		
	<i>ერთი წლის მანძილზე</i>	<i>ერთ წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>	<i>ერთი წლის მანძილზე</i>	<i>ერთ წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	16,637		16,637	18,002	-	18,002
მოთხოვნები სავროცენტო დაწესებულებების მიმართ	2,579		2,579	2,707	-	2,707
კლიენტებზე გაცემული სესხები	31,018	51,409	82,427	36,882	68,173	105,055
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- გასაყიდად არსებული	40	-	40	40	-	40
- დაფარვის ვადამდე ვლოგბილი	-	-	-	3,472	-	3,472
სულ	50,274	51,409	101,683	61,103	68,173	129,276
ვალდებულებები სავროცენტო დაწესებულებების მიმართ	6		6	6,706		6,706
ვალდებულებები მენაბრეთა მიმართ	56,797	1,524	58,321	55,471	5,239	60,710
აქციონერისგან მისაღები სესხები	37,827	3,703	41,530	38,842	4,384	43,226
აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	2,551	2,551	-	2,501	2,501
სულ	94,630	7,778	102,408	101,019	12,124	113,143
წმინდა	(44,356)	43,631	(725)	(39,916)	56,049	16,133

(aTas larSi)

27. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვალიანობის ანალიზი (ბაბრქელეა)

ბანკის მიერ ვალდებულებების ვალის დადგომისას დაფარვის უნარი დამოკიდებულია აქტივების ეკვივალენტური ოდენობის რეალიზაციის შესაძლებლობაზე. ბრქელვადიანი სესხები, როგორც წესი არ გაიცემა საქართველოში, საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების მიერ გაწერილი პროგრამების ბარდა. ვალიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად უფრო ბრქელვადიან პერიოდში მოხდა, ვიდრე ეს ნაჩვენებია ცხრილში ზემოთ. აღნიშნული ნაშთები ჩართულია მოთხოვნამდე ვალდებულებებში ზემოთ.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ბაანჩია უარყოფითი ლიკვიდობის მაჩვენებელი 44,356 ლარის ოდენობით. 37,827 ლარი წარმოადგენს აქციონერებისგან მიღებულ სესხებს, რაც ჩართულია “ერთი წლის ვადაში”. ანგარიშების შემდგომ თარიღით ბანკმა აქციონერებისგან მიიღო სესხების სპროცენტო განახვითისა და მათი ვალიანობის 4 (ოთხი) წლამდე ბაბრქელეების თანხმობა. იხილეთ შენიშვნა 30.

ფინანსური ანგარიშგებები მოგზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით, იმ მნიშვნელოვანი დაშვებით რომ ბანკი აქციონერისგან მიიღებს ფინანსურ მხარდაჭერას.

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს 24-ის “დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები” შესაბამისად, მხარეები დაკავშირებულად მოიაზრებიან, თუ ერთ მხარეს შესწავს უნარი ბააკონტროლოს მეორე მხარე ან ბავლენა იქონიოს მეორე მხარეზე ფინანსური თუ სოკერაცო ბადაწვევითილებების მიღებასთან მიმართებაში. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობის განსაზვრისას, ქურაღლება ექცევა არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას, არამედ ურთიერთობის შინაარსსაც.

(aTas larSi)

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაბრძელება)

დაკავშირებული მხარეები შესაძლოა აწარმოებდნენ ოპერაციებს, რომლებსაც მხარეები ჩვეულებრივ არ აწარმოებენ და მათ შორის ოპერაციების პირობები და თანხები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ჩვეულებრივ მხარეებს შორის არსებული ოპერაციებისგან.

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების დინამიკა, წლის ბოლოს დასაფარი ნაშთები და წლის შემოსავალი და ხარჯი შემდეგია:

	2009		2008	
	იმავე ჯგუფში		იმავე ჯგუფში	
	აქცინუნებრივი 0	შემავალი საწარმოები	აქცინუნებრივი ბი	შემავალი საწარმოები
ნოსტრო ანგარიშები - 31 დეკემბერი	180	-	3,638	-
საპროცენტო შემოსავალი ნოსტრო ანგარიშებზე	-	-	64	-
მოთხოვნები	-	-	631	-
დეკონტიტები - 1 იანვარი	-	-	-	5,788
წლის განმავლობაში მიღებული დეკონტიტები	-	22	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული დეკონტიტები	-	22	-	5,788
სხვა დინამიკა	-	-	-	-
დეკონტიტები - 31 დეკემბერი	-	-	-	-
მიმდინარე ანგარიშები - 31 დეკემბერი	-	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი დეკონტიტებზე	-	-	-	13
სასესიო ვალდებულებები - 1 იანვარი	43,226	-	23,533	-
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	250,090	-	141,815	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	(251,786)	-	(122,122)	-
სასესიო ვალდებულებები - 31 დეკემბერი	41,530	-	43,226	-
საპროცენტო ხარჯი სესხებზე	5,142	-	2,569	-
1 იანვრის მდგომარეობით დასაფარი სუბორდინირებული სესხი	2,501	-	2,387	-
წლის განმავლობაში მიღებული სუბორდინირებული სესხები	50	-	114	-
წლის განმავლობაში დაფარული სუბორდინირებული სესხები	-	-	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სუბორდინირებული სესხი	2,551	-	2,501	-
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებულ სესხებზე	228	-	225	-
გამოწვეული პირობითი ვალდებულებები და გარანტიები	-	-	-	-
შემოსავალი ბასამრჯელოდან და საკომისიოდან	-	-	-	-
ბასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	-	-	-	-

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაბრძელება)

(aTas larSi)

ზედა რბოლის ხელმძღვანელ პერსონალზე გაცემული სესხები და დაკავშირებული შემოსავალი შედგება:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
1 ინანგოს მდგომარეობით დასაფარი სესხები	282	200
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	386	423
სესხის დაფარვები წლის განმავლობაში	(204)	(341)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხები, წმინდა	464	282
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	40	50

ზედა რბოლის ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია შედგებოდა:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	589	485
ზედა რბოლის ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია სულ	589	485

29. კაპიტალის აღმკვებლობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგრძებს კაპიტალის გაზრდას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის აღმკვებლობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით. ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზანია, კაპიტალის აღმკვებლობის გარე მოთხოვნებთან ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა და მაღალი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის განაკვეთების შენარჩუნება, რაც უზრუნველყოფს ბიზნესისა და აქციონერთა წარმატებას.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური პირობებისა და მისი საქმიანობის რისკ ფაქტორების ბათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან კორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლოა შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებში ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

სეზ-ის კაპიტალის აღმკვებლობის კოეფიციენტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, ბანკი ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის აღმკვებლობის მინიმალური განაკვეთი, რისკით შეწონილი აქტივების 12%-ის ოდენობით (2008 - 12%). 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის აღმკვებლობის კოეფიციენტი შემდეგია:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ძირითადი კაპიტალი	34,802	34,385
დამატებითი კაპიტალი	(2,293)	4,056
სულ საზედამხებველო კაპიტალი	32,509	38,441
რისკით შეწონილი აქტივები	144,256	225,798
კაპიტალის აღმკვებლობის კოეფიციენტი	22.54%	17.02%

(aTas larSi)

29. კაპიტალის აღმკვეთურობა (ბაზრქელეზა)

სეზ-ის კაპიტალის აღმკვეთურობის კოეფიციენტი (ბაზრქელეზა)

საზეღამეღველო კაპიტალი შეღგეზა პირველაღი (თიერ 1) კაპიტალისზეან, როგელიც მოიცავს საწესღებო კაპიტალს ღა ბაუნაწიღებელ მოგებას, მიმღინარე ვლის შემოსულოზის ჩათვლით. შასს-ს შესაბამისმა შეღებებმა ღა რეზერვებმა ბანიცაღა ბარკვეული კორქტირება, რობორც ეს ბაწერიღია სეზ-ის მიერ. საზეღამეღველო კაპიტალის კიღეზ ერთი კომპონენტია მერაღი კაპიტალი (თიერ 2), როგელიც მოიცავს სუბორღინირებულ სესხსა ღა ბაღაფასების რეზერვს.

30. ანბარიშებების პერიღის შემღბოში მოვღენებო

2010 ვლის 26 მარტს ჩატარებულ აქციონერთა კრებაზე, ბითიეი ყაზახსტანმა (მაკონტროლებელი აქციონერი) ღაამოწმა ბანკზე ბაცემული სესხების, 37,827 ღარის ოღენობით, რესტრუქტურიზაცია. ახალი პირობები მოიცავს ვლიური საპროცენტო ბანაკვეითის 18%-ღან 12%-მღე შემცირებასა ღა 4 (ოთხი) ვღამღე ვაღის ბაზრქელეზას.

2010 ვლის 8 აპრილს შიღკ ღოად ინანცე როუპ-მა კღ ეტიღიღებუნბს -ბან ღა ინტერფუნღინბ აციღიტიეს ტღ-ბან შეიქინა ბანკის აქციათა 27% ღა აქციების 51%-ით ბახღა ბანკის მაკონტროლებელი აქციონერი. აქციონერებს შორის ვიღობრივი ბაღანაწიღების ცვლიღება შესაბამისად ღაფიქსირღა ბანკის შიღა საღეპოზიტარში